

GLASILNO KSK. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik
v Zdrženih državah.

Izhaja vsako sredo.

Ima 13,700 naročnikov

Naročnina:

Za člana, na leto \$0.54
Za nečlana \$1.50
Za inozemstvo \$3.00

NASLOV

uredništva in upravnništva:

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Randolph 625

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 16. — No. 16.

CLEVELAND, O., 16. APRILA (APRIL), 1924.

Leto X.—Volume X.

PRAZNIK VSTAJENJA.

IZ LASCINE PREVIDEL MIHATOV.

V vasicah, ki se skrivajo med gozdnatimi holmi in griči, ali ki tiho samevajo ob morju, globoko občutijo molk zvonov, ki traja nad dva dni. Glas zvona nam je znan, je prijateljski in domač; uho, ki ga ne moti kak drug hrup in šum, razločuje vse njegove tresljaje: čuti se nanje navadijo in nevede in nehote človek več tako ne ljubi tistega velikega, blagodnečnega in lepo ubranega glasu, bodi prav tako kakor če se navadimo na glas kakega živega bitja. V podeželskih mestih zvon polagoma izgublja na svoji veljavi, vendar pa kljub temu še naprej vpliva na vsakogar, ki ga poslušal; zvon še vedno poznamo in ljubimo, ker budi pozabljene in dviga kvišku potrte duše. Skratka: v vaseh in podeželskih mestih zvonovi mnogo pojo: in ta skrivnostna godba, ki je včasih vesela, včasih tezna, je čestokrat pravi življenjski napjev. Pa tudi v hrupu in šumu velikih, brezmejnih in gosto obljudenih mest so zvonovi, a ne morejo do same; njihov glas je hrupav, komej da ga sliši pešica vernikov, ki žive blizu cerkve, a le malo jih je, ki bi uravnali svoje življenje po pravcu, ki ga oznanjajo ti zvoki. Mimo nas gre torej najlepša poezija, poezija, prežeta od prave ljubezni.

V vaseh in mestih torej zvonovi molče žalujejo, ker počiva Jezus v grobu, ta molk vzbuja v nas občutke bolesti, ki nas teži kakor kako prikrito pomanjkanje ali bridko domotožje; vse diha in nestrpnost pričakuje dneva in ure presrečnega Vstajenja, ko se bo iznova oglasil priljubljeni glas, oznanjajoč slavo Gospodovo. V soboto, precej po blagoslovljenju vode in ognja, se mesto in vas zavedata tega znamenitega dogodka, ko zavalovi v pomladanskem zraku mogočni bronasti pozdrav; oseba za osebo zadrgeta in se zgane, neka vidna blaženost sijaje vsem z obraza. Ali pa je kdo v velikem mestu — izvzemši pobožno dušo — ki občuti molk zvonov? Kdo se radi tega žalosti? Skoro nihče; in na čas Vstajenja se ne pripravljamo skoro z nikakim hrepenenjem. Kdor je v svetišču, goreče moli, dokler se ne umakne črno zagrinjalo raz oltarja, dokler solnčna luč ne dobi proste poti v cerkev in dokler se ne oglasijo zvonovi; kdor pa je daleč proč na bolniški postelji, ali drugače zadržan, da ne more zapustiti domače hiše, ta z vsem hrepenenjem svoje duše pričakuje zvonjenja, ki oznanja triumf Kristusa. O Gospod, dan, da bodo danes zjutraj za tiste, ki te ne morejo obiskati v tvojih svetiščih, zračni valovi občutljivejši, skrajša zanje razdalje, pomiri zunanji hrup in vrvenje, daj, da bodo mogli vsaj doma iz daljave slišati čisti zvok, ki prinaša veselje vstajenja. Vsi ne morejo priti k Tebi, Gospod, toda vsi žele, vsaj skrivaj, slišati tisti oživljajoči čudež, vsi hrepena, da bi občutili blagodejno utripanje Tvoje-

ga duha v trenutku, ko si premagal smrt, o Gospod.

Dobro nam de, kadar zjutraj odpremo oči in zagremo ljubko sonce! Mračne sanje se razprše in zdi se nam, kakor da se hkrati razprše tudi skrbi, ki so nam prejšnji večer omejevale dušo. Prišlo bo tako sonce, in upajmo, da ga boste mogli pozdraviti. Počasi boste prebrali svoje liste, morebiti boste iznova vzeli v roko knjigo, ki ste jo prejšnji večer odložili in boste bolj površno prelistovali neka strani; mogoče je tudi, da boste rajši gledali, kako se komaj vidni drobci prahu poigravajo v solnčnih žarkih. Toda kljub temu boste z napetim ušesom pazili na vsak bližnji in daljni ropot in šum, ker boste z nekim skrivnim hrepenenjem pričakovali velikonočnih zvonov, ki se tako radostno oglašajo v Goethejevi pesmi: "Kristus je vstal." Nemara vas bo že pozdravilo krasno sonce, luč playolasega Apolona; nemara boste že čitali mile in otožne besede, ki bodo po zraku prihajale k vam; morebiti se boste otožno, ljubko nasmehnil, ko boste precej od daleč, izven hrupa, izven človeškega zvonjenja in poznanja vosov, zaslišali prejeten odmev, ki je raznel celo hladno srce starega Favsta; in tako se bo vradostilo in pomirilo tudi vaše nemirno srce. O kako lepi so zvonovi, kako veseli in praznični, ko se po tridnevem molku oglašajo od samega veselja, ker je vstal Zveličar! Koga ne bodo prevzela posebna čustva, ko jih bo poslušal danes zjutraj! Kdo ne bo okušal v svojem srcu tragike Trpečega? Gospod nudi vam, nudi nam vsem krasno jutro; sonce ogreva in razsvetljuje bivališče, cvetlice napolnjujejo s svojim pomladanskim vonjem vsak kot mestnih ulic, od blizu in daleč udarja na uho veselo in živahno zvonjenje. Kaj pa če je duša utrjena, če je srce mrzlo in domisljiva vsa izmozgana? Dovolj je en sam zlati žarek, dovolj vonj drobne šmarnice; dovolj živahen poljub nedolžnega dečka, dovolj nasmeh črnih oči, ker prišla je Velikonoč, doba vstajenja za vsako dušo, za vsako domisljivo, za vsako srce!

Na jugu, posebno Napoleontanci, si voščijo veselo Velikonoč. Če ves svet praznuje No-vo leto, če se neštete množice vernikov v praznični obleki spominjajo Božiča, obhajamo v naši ljubi deželi razen Božiča in Novega leta tudi prelepi praznik Velike noči. Na današnji dan si želi srečno Velikonoč moški in ženske, otroci in starčki, vsi, katere še kaj gane čas, ko se ima obnoviti vera in zemlja. Ali se spominjate starega Favsta? Sto let ima: nič več ne mara ne za umetnost ne za znanost, ne za čast in ne za krepost; ko tako obupuje, tarna in toži o nesreči, zasliši iz daljave, skozi čisti pomladanski zrak, velikonočne zvonove, to ga tako gane, da mu prav iz globine srca privo zadnje solze v oči. Kateri duša, ki je vsa utrjena in so jo ožgali plameni skrbi, ali

Vstal je.... Aleluja!

Ksaver Meiko:

VSTAJENJE.

"Aleluja!" — Spet Velika noč.
Po vsi deželi zvonovi zvonijo.
Vsa srca verna v sreči drhtijo.
Kje zdaj, o smrt, je tvoja moč?

Raduj se, saj nima moči več smrt.
Saj greh in smrt Gospod je premagal.
Še tebi bode iz groba pomagal.
Le vstani, o grešnik, glej, grob je odprt.

Gospod je vstal iz smrti okov.
O človek, ti tudi iz smrti vstani,
iz grehov težkega spanja se zdrami,
bil grešnik do zdaj, zdaj človek boš nov.

Glej, radost sijaje iz vseh oči.
In radost zvonovi povsod zvonijo.
Čuj, tudi tebe od mrtvih budijo.
Vstajenje tudi tebi zvoni.

O vstani, okove grehov stri!
In alelujo ti duša zapoje,
ko vrže od sebe grehov ovoje
in s Kristusom se v ljubezni spoji...

VELIKE NOCI.

J. M. TRUNK:

I.
Pod štirioglato Jepo, ob vzhodu mogočnih Karavank je tekla moja zibelka. V solnčnih Bačah stoji hišica očetova. Z nepregledne, enolične severodakotke prerije mi uhajajo misli med sive gorake velikane, ob žuboreči potok, na bregove prijaznega jezera z divnim otkom, v zelene gozdove na Dobravi, na pisane travnike, rmena žitna polja... v mladost. Blagor mu, komur so mladostna leta potekla med cvetjem. Meni so. Bridkosti mnogih otrok so mi bile neznanne, neprestano je žarelo solnce družinske sreče. Ni čuda, da so se v moji duši globoko utisnili vsi doživljaji mladih dni. Nad 50 let teh utisov ni izbrisalo, upam, da ne zginejo iz duše nikoli.

Brezskrbna detinska doba. Duša se je svobodno odpirala, kakor se odpira cvetlica jutranjemu solncu. Leta so potekala v vasi, ob domači hiši, na vaški trati, ni bilo šuma in hrupa velikomestnega življenja, a morda ravno radi tega je bilo notranje življenje bujno, krepko, živo. Srce je prekipovalo veselja.
Kakor o cerkvenem letu je bila tudi zame Velika noč solnce vseh praznikov, žarišče neskaljenega veselja. Nisem še razumel, niti ne slišal še besed apostolovih: "Ako Krist ni vstal, verujete zaman," a vse mi je govorilo, upilo; od vseh strani je ukalo, povsod odmevalo — Velika noč, vstajenje poživljaje! Se nisem slišal petja: "Premagana je smrt, trohoba..." pa sem dobro umel že v detinski duši, da bo nekoč smrt pomandrana, da ne bo trohobe več, da pride živ-

ljenje lepše še ko je pljuakalo bujno življenje v mladi duši, v polnem srcu. Da vstanemo, za to mi ni bilo treba prav nobenih dokazov, srce jih je bilo polno, vriskali so iz duše.

Za cvetno nedeljo smo že tedne pripravljali "prajtelne," kakor pravimo na Zgornjem Koroškem. Prav mogočni so bili. Korenjak si moral biti, da si ga obvladal. Držaj je tvorila najlepše vzraščena sramsa, ki je je hranil obsežni "Maloški vog" (log). Ze leta naprej smo jo imeli zaznamovano. Okoli sramse so očka pritrdili vitke vejice mačkoveca z "mučicami," prvimi otroci bližnje vesne, in veje vedno zelenega smolovca z ostrimi iglicami. Kako značilno. Smolovec razširja prijeten duh, a bode, bode. Ali je kje na svetu veselje brez nadlog? Tudi kaka rdeča jabolka so pritrdili na sramsove veje, ali venec žlehtnih fig, navadno še pisane trakove, da je "prajtl" izgledal kot mogočen pušlec. Pa bi nam srce ne bilo poskakovalo, ko smo ob hladnem vesnem jutru s takimi pušlci korakali po uro dolgi Dobravi skozi zeleni gozd na Zilo, da jih v župniški cerkvi blagoslovijo? Veselje je kalil nekoliko strah, da nam kak neporednež rdečih jabolok ne "opvazi," dasi smo se v silni snili postaviti v bran.

Prišedši domu smo blagoslovljen "prajtl" pritrdili na ograjo domače grede do Velikega četrtka. V teku tega dneva smo izpod strehe prinesli lanski "prajtl," kolikor ga ob hudi uri niso požgali, naredili male križce in na Veliki petek pred solnčnim vzhodom te križce potaknili po njivah in travnikih. Zgdoaj vstati nam na ta dan ni bilo težko, ker mamica so ta dan pekli velikonočne "šartine." "Pogača se rada zagača" velja posebno pri otrocih, pri katerih je želedec mogočen gospodar. Pri misli na "nabulans" pogače smo drveli po polju ko srne.

Proti poldnevu na Veliko soboto so stari Čarej, dolgoletni cerkvenik na baški podružnici, Zile pripeljali blagoslovljeno vodo. Zvon je zapel in vse je hitelo k studencu, da se umije. Eden je s krajcarjem letel k Cariju po škatljico žegnanih žveplenk, s katerimi so mati zakurili "sveti ogenj." Sami solnčni žarki za otroško dušo.

Ob eni je bilo v Bačah "vstajenje." Topiči so naznanili, da so stari župnik Majher "prilezli" z Zile, častljiv mož z dolgo suknojo in škornjami. S tresočim glasom so zapeli trikratno alelujo, kakor angelci so jim odgovarjali pevci, stari Tonder "popried." Topiči so zagrmeli, zvonovi zazvonili, ko so zaslišali veselo poročilo: "Krist je od mrtvih vstal." Procesija se je pomikala okoli cerkve, krasno je bilo, dvakrat krasno, ako se je naokrog smehljala mlada vesna. Srce je hotelo počiti od veselja, dasi še ni razumelo višjih skrivnosti. Odkod to? Ali ni bilo tako tudi tebi, ko si bil mlad?

Gospodinje so imele z domačimi prtiči okrašene jerbaze z "velikonočnim jagnjetom." Po blagoslovu so hitele po "stra-

nji" domu, ker "katera je prva prišla pod domači krov, tam so najprej podelali na polju," tako se je glasila stara pravda.

K slovensemu vstajenju smo navadno hodili v Loče. Ni manjkalo pravega veselja, a precej je bilo poleg tudi "zijač," ker nastopili so godci s Hriba, navadno tudi požarna bramba. Zelo smo bili tudi že zaposleni pri "rdečih jajcih," pri "trčlanju," ali pri sekanju "čemer." Previdni smo morali biti, ker ni manjkalo takih, ki so imeli "smolake." Nekaj goljufije je pač povsod.

Ob treh zjutraj je bilo v Bačah nekako "zasebno" vstajenje, molitev, petje — Topiči so odmevali vso noč. Pri tem se je nam najbolj zahotelo po "žeganem," ki je bilo že na mizi pripravljeno.

Pri veliki maši smo bili zopet v Ločah. Na ponedeljek je bila služba božja v Bačah, v torku pa so se Velikonočni prazniki zaključili v Sent Kancijanu, podružnici Štebenske župnije, vizoko na hribu, kjer je nekoč stalo pogansko svetišče.

Tako je bilo leta in leta, tudi še tedaj, ko je mlado srce začutilo najprej, "da poln težav, bridkosti, je že začetek učenosti..." Velikonočno veselje pod krovom očetove hiše mi je bilo tem sladkejšo, ker sem kot dijak že takoj okušal grenkobo besede: tujina. V Beljaku so me ne gimnaziji nemški sošolci gledali postrani, padale so psovke na moj rod, zapeklo me je, ker so padale na ljubljeno hišico očetovo. Vse je zlečila prihodnja Velika noč.

Vsi vaščani so bili pred 40. leti ene duše in enega srca. Kaka verskih dvomov ali kuge nevere še ni prestopila meje trdnice verskega prepričanja, še manj je bilo zapaziti kakih pojavov narodnega odpadništva. Vsi so bili verni Slovenci, življenje ni kazalo nobenih disharmonij.

Prišel je čas, ko se je moralo uresničiti:

"Oj hišica očetova, zdaj se ločiti morava..."

Odšel sem med svet. Odsihodob se je letno vračala Velika noč, a nobena ni bila več taka, kakršne so bile, ko je sijalo solnce na mojo mladost.

II.

Bilo je začetkom aprila leta 1906. Nahajal sem se na parniku "Juno" z Aleksandrije v Egiptu proti Jafi v Sv. deželi, da praznujem Veliko noč v Jeruzalemu. Komu ne zadrhti srce? Velika noč in Jeruzalem, kjer se je vse vršilo, kar s sladkostjo napolnjuje verno srce. Imel sem 36 let, bil že dolga leta duhovnik. Mladostno veselje detinskih let nad Veliko nočjo je stopil popolnoma v ozadje, pred duhom je bliščala mogočna žarnica Pavlovih besed: "Ako Krist ni vstal, verujete zaman." Duh, razume, verno srce je križalo enakomerno, ko nepoznani glas v mladosti: Vstal je — vere resurrexit — resnično je vstal! In gledat grem kraj, "kamor so ga položili," in ki je zdaj prazen, a natlačeno poln, "ker vstal je in ide pred vami v Galilejo..."

(Dalje na drugi strani)

VELIKE NOCI.

Zastoj sem upal in drhtel po svetem Jeruzalemu ta teden. Močan vihar nas je premikaval štiri dni na razburkanem morju. Zato smo videli le-od daleč, od Jeruzalema le obronke zapadnih gričev. Izkracati sem moral v Galileji ob Karmelski gori. Ni Jeruzalem tu, sveta tla so, enako spoštljivo sem v duhu poljubil ta tla, ker tam čez onole hribovje, prav blizu je tekla zibelka Spasitelja, tam je Nazaret. Nekoliko dalje vidim s Karmelske gore vrh Tabora, kjer je žarel Njegov obraz in so mu bila oblacila bela ko sneg... in nekoliko dalje proti severu počiva v nizavi Galilejsko morje, njegovo jezero, kjer so se ob bujnih bregovih nad zelenjem in nasičenem s dišavami jutrovnih cvetov lesketala "Njegova mosta." Dosti, preobilno je za srce, dasi je Jeruzalem precej daleč na jugu.

Par dni se nisem mogel nasiti krasot Karmelske gore. Pravcati plašči pisanih cvetic ga ogrinjajo Karmel, sveto goro, goro svetnikov, pravo svetišče Prebrazene.

Na Cvetno nedeljo smo nosili mesto "pratino" prave palmove veje, kakor učenci nekdanj, ko je "On jahal v mesto." O-bredje velikega tedna sem opravljal z očetvi v Karmelskem svetišču, vstajenju prisostvoval v cerkvi katoliških Grkov (Mehhitov), velikonočno nedeljo prevrščal med brinjevimi nasadi, in velikonočni ponedeljek praznoval ob letovišču vrh Karmela z učenci sester, pri katerih sem stanoval. To je bila Velika noč svoje vrste kakršne se nisem doživel in je tudi ne bom. Še zdaj se mi širi srce, ko preživljam sladke spomine na Veliko noč v Sv. deželi.

III.

Še ena Velika noč se mi je zarezala v spomin, da je čis ne bo zbral nikoli več. Bil je vstajenje, a srce ni vriskalo, teklo so — solze, solze, grenke, v hiši očetovi leta 1921. Plebiscit je tudi mene živega prosele prav tam, kjer je leta in leta prej neprestano ukalo srkopal. Kot obrabljena stara šara sem bival v penziju na lastnem domu v Bačah. Mrtev sem bil, a lastni rojaki, Bačani, vsaj nekateri, so me še mrtvega hoteli — ubiti. Pred plebiscitom že sem jim povedal, kaj utegne priti, in prišlo je. Mrtev sem bil, in mrtvi ne obhajajo še vstajenja, tudi sam ga nikakor nisem nameraval, a da bi se morda ne predrznili usiliti se "zmagovalcem," so Bačani, katere so moji ljudje pobrali za plotom, da niso zginitili, protestirali, da jaz ne smem "držati" vstajenja, dasi na Zili ni bilo duhovnika, ker naročili so si ga, srce Nemca, da je prvkrat, kar stoji baška cerkva, zapel — Christ ist restanden. Nič na besedi, vseeno je Krist vstal, a zame to ni bilo vstajenje, temveč hušje ko smrt!

Prvikrat v približno 50 letih nisem obhajal vstajenja v cerkvi. Odšel sem na goro in — jokal.

Prihodnjega leta 1922, sem "vstajal" na severodakotski preriji z "Rusi." Versko veselje nad zmago Gospodovo se je povrnilo. Prerija je žarela v solnčnem blišču, vesna suštelja čez nepregledno ravan, novo življenje se je javljalo, vstajalo, a srca je nekaj manjkalo, duša ni več vriskala, tiho je postalo tudi na dan največje zmagave — Velika noč, zmagoslavni dan ni bil več — doma, temveč v — tujini!

POMLADNJE PISMO.

Ali ste imeli tudi vi v Ameriki tako pogansko zimo? Ali jo imate morda še? Tedaj ste siromaki z nami vred...

V noči od 20. do 21. marca ob 20. uri 20 minut smo imeli

pomladnji ekvinočiji ali enakočije ter smo s tem po astronomskem računu prešli iz zime v pomlad. Danes, na dan sv. opata Benedikta, 21. marca, imamo torej prvi pomladnji dan. Zaspal je in meglen. Popoldne prši. A vsaj zima je tu pri nas nekoliko popustila, kakor bi čutila, da je čas njegovega kraljevanja potekel. Kraljevala nam je kruto, da najstarejši ljudje komaj pomnijo krutejše zime.

Snega — smo imeli grozotne množice. Ko se je zdaj ob pomladnem solncu tajal, bode-mo plaval v koluži, topili se v blatu. V soboto 8. marca bi bil skoraj običjal v snegu. Šel sem v šolo (3 km) po celcu, skoraj do pasu sem gazil v tej mokri moki. Iz šole v mesto (6 km) po pošto, ker je nisem dobil že ves teden in sem bil vendar radoveden, ali se veliki svet zunaj še suče in še živi, ali pa že obupuje in umira v zimi in snegu kakor mi. Pa skoraj ne bi mogel priti domov. Lezel sem gori na hrib, kakor bi plezal na Mount Everest; pri vsakem tretjem koraku sem moral postati, se z vsem telesom nasloniti na palico in si odpočiti. Ne vem, je li Sven Hedin z večjo težavo zmagoval pot na Himalajo ali Dr. W. M. MacGovern prodiranje v prepovedane skrivnosti Tibeta. Tu gori na višavi pa veter in burja, da bi me bila marsikaj tekem zime skoraj odnesla.

V stoletni pratiki, ki jo je leta 1840 izdal v Zagrebu Tomaž Mokloučič, župnik v Stejnecu na Hrvaškem, beremo o letošnji zimi: "Zima trpi do 21. sušca; spočetka je moko z velikimi povodnjami; okolo 21. grudna pritisne zima večša z snegom in neprestaje tja do travna (aprila), odkud poskrbeti se je potrebno z zadovoljnim krmom za marhu in ovce, pokedob se vam goniti ovu zimo nebudete mogle kak tedaj zerad večše i dugače zime za derca ob dobe skrb imati se mora." Mož je bil v resnici prerok, čisto drugačen kot ljubljanski uredniki, ki so nam prerokovali vso preteklo jesen "izredno mlo zimo." Žnane so velikanske povodnji koncem novembra in prve dni decembra preteklega leta. V južnih krajih naše države je res padlo obilno snega prav tisti dan, kakor je napovedal "plebanuš stenjevački" v svojem stoletnem koledarju. Istotako je bila brneča zima ob božičnih in novoletnih praznikih. V cerkvi — na samem stoji na hribu pod 1700 m visoko goro Sv. Uršule in jo veter objema in nemilo boža od vseh strani — smo imeli mraz, da mi je koža na rokah neusmiljeno pokala. A trpel nisem sam; verniki, ki so prišli od daleč, zlasti zlabo oblečeni, le za silo obuti — kdo naj kupuje obleko ob tej draginji? — niso trpeli nič manj. Kako je bilo šele v mestih, kjer so ljudje stradali, hodili v slabih oblekah, bili brez kurjave! Od 10. do 14. marca sem bival v Ljubljani, k zobozdravniku sem hodil in literarne opravke sem imel. Kakšna neznozna zima! Brilo je doli z goreniških velikarov, da so mi zjutraj na ulici v resnici kar polzele solze iz oči. In vendar sem vaju ostrih koroških zim. Oblečen tudi nisem bil pretenko, a vse ni pomagalo; kakor bi bila prozorna pajčevina, je skozi obleko silil mraz. Ubo-gorji otroci, ki v slabih oblekah hite v šolo. Edino dobro, da otrok zimo čuti še najmanj.

Zima pa tudi v srcih. V mestih stoji vse pod morečim vtisom redukcij. Bogme, da ni šala, če te lepega dne (v resnici je zelo "nelep") kar meni nič tebi nič vržejo iz službe in si na cesti brez vseh sredstev. Zakaj kdo ima dandanes kaj prihrankov? Uradniki gotovo ne. Govoril sem z gospodom, ki je bil svojetasno z menoj v

bogoslovnici v Celovcu. Izstopil je in je bil uradnik v Innsbrucku, po polomu Avstrije in ustanovitvi ljubljanskega vseučilišča uradnik v vseučilišni pisarni v Ljubljani, a je reduciran; samo zato, ker belgrajsko vseučilišče takih uradnikov nima. Pa pravijo tam doli v Beogradu, da jih tudi v Ljubljani ni treba. Na moje vprašanje: "Kaj pa zdaj?" mi je odgovoril: "Od glada bodeva z ženo poginila, že kmalu kje kaj ne dobim." — Na cestni železnici sva govorila z veleindustrijcem g. Dragotinom Hribarjem. Pa mi je med drugim rekel: "Polkovnik N. N. je reduciran. Prosil me je za božjo voljo, naj mu preskrbim kako službo. Jesti nimajo! Ko bi mu jo le mogli!" Polkovnik je bil do nedavnega v Evropi vendar visok gospod. Zdal nima z obiteljo nič jesti. Zato se streljajo, da ne bi več gledali obupajoče žene in stradajočih otrok...

Huda je bila ta zima. Ko bi bila pomlad lepša! In poleti ne preusmiljena suša, kakršna je bila leta 1917 po tisti strahotni zimi 1916-1917, ki sem jo preživel konfiniran v koroški vasi Apatcah na gorzki planoti med slikovitim Rožom in mirno Podjamo...

Ko dobite ta list, bo, upam, že vse v cvetu. Velika noč bo blizu. Blagoslovljeno alelujo želim vam, gospod urednik, in vsem bratom in sestram onkraj morja verno vdani.

Kvaver Meško.

P. S. Za pomlad prerokuje plebanuš Mikloučič: "Do maja je hladno in močvirno, v sredini 10. ali 18. lepo, potem do konca močvirno in hladno." Za vse leto 1924 prerokuje: "Leto je po večini prilično in bolj moko nego suho, je naklonjeno k plodovitosti. Vse bo pa dozorelo 3 tedne kasneje, ker se je zima precej zavlekla." Kaže, da bo moč tudi v tem pravo pogodil.

DOLINA SOLZ.

LEONID ANDREJEV,
IZ RUSČINE PREVEDEL MIHATOV.

I.

Vsodobri Bog je poklical k sebi belo oblečenega angela in mu rekel: "Pritišni svoje uho na zemljo in prisluškuj. Potem mi povej, kaj si slišal." Ko je angel dalje časa prisluškoval, je odgovoril: "Jaz čujem jok. Zemlja očitno joka in njeni otroci ječe in otokajo. Zemlja trpi. In obenem sem slišal krohote, strastno cvilenje in morivno renčanje. Zemlja živi grehu. Gorje tistemu, ki živi na zemlji!" In Vsemogočni je rekel: "Poslal sem na zemljo že mnoge izmed belih krilatec, a doslej se ni še nobeden povrnil. Zaman jih pričakujem z žalostjo v srcu — in zemlja ne neha vzdihovati in zatemnjavati svojih zvezdnatih noči. To me boli, toda vrsta je sedaj na tebi: poleti navzdol, pomešaj se med ljudi in poizvedi, česa jim manjka. Oglbilji se žlobuder, postani pa pri molčečih, dokler govore in ohrani njih besede kot dragocene bisere. Poigraj se z veselimi otroci, je pa tudi mnogo žalostnih otrok, ki imajo opek in bledikast obraz, velike in črne oči; ti otroci se ne igrajo in ne smejejo in ne poznajo nobene radosti, ki se njih starosti spodobijo. Njihovo gorje vznemirja celo Boga. Tem malim daruj svojo ljubezen in svoje angelsko usmiljenje. Nepotrpeljivo bom pričakoval tvoje vrnitve in luč zvezd bom omilil, da bom luč upanja okreplil."

II.

Angel je ubogal. Ko je prejel od Gospoda vojnih trum blagoslov, se je spustil na tujo in zločesto zemljo, kjer sta se ravno razgrajala vihar in nevihta na morju in na kopnem. Ko se je angel vračal, kaj je

Vsodobri z novo ustvarjenimi zvezdami slovesno sprejel, ker je bil vesel, da je ostala čistost angelškega oblacila nedotaknjena.

"Povej mi, dragi moj," ga je začel izpraševati, "ali ni na zemlji nikake nesnage? Na tvoji obleki ne najdem nobenega madeža."

"Pač, Oče," mu je odgovoril angel, "na zemlji je veliko nesnage, toda jaz sem se skrbno ogibal, da ne pridem ž njo v stik."

Vsemogočni je namrščil čelo in nekam nezaupljivo vprašal: "Ali je ponehalo na zemlji prelivanje krvi? Tvoja snežno bela odeja ne kaže nobenega sledu o krvi!"

"O ne, Oče, po zemlji teče rdeča kri. Ker pa v občevanju z ljudmi ni mogoče uteči nesnagi in krvi, sem ostal v neki gotovi razdalji od njih in sem jih od tam pošiljal svoje smehljanje, svoje karanje in svoj blagoslov."

"Ali si poizvedel, kaj jih tare?"

"Pravil sem jim, zlasti, kako morajo živeti, da se obvarujejo gorja, solz in nesnage. Toda ljudje slabo slišajo in slej ko prej se valjajo v blatu, kakor živali. Po mojem mnenju bi trebalo vse iztebiti. Ne samo, da noč in dan zabavljajo in tulijo in zdaj pred Teboj in zdaj zdej zopet pred satanom kolena upogibajo, tudi Tvoje čiste odposlance so skoro do nespoznanja obložili s krvjo in aramom in jim vcepili poželenje po grehu in zločinu..."

"Ali si našel tudi na moje odposlanke?"

"Zalibog, vendar sem se delal, kakor da jih prav nič ne poznam. Mnogi izmed njih so bili opiti in so surovo in zapeljivo govorili. Sram me je, ko moram priznati, da sem jih videl v jefah in pivnicah, kjer so pili iz kotla skupno s tatovi in morilci, videl sem jih med častnikarji in ljudječrci in raznovrstnimi zločinci. Od njih angelške obleke ni videti drugega kot kos cap, tuintam celo ostanke razcapanih cunj. V tej obleki se boje, vrniti se v nebo, po katerem, kakor so mi pripovedovali, večkrat zharepene. Ne-koč sem zadel po noči na neka vagabunda, ki je z napol pijanim glasom mrmral: 'Bridko pogrešam nebes, ki sem jih sam zapravil!'"

III.

Tako je govoril angel, ko si je popravljal snežno belo obleko in je pričakoval pohvale za svojo previdnost in snago. Namesto pohvale pa je prejel razkačeno jezo Vseočeta, ki ga je prokel:

"Poberi se od tod in se ne povrni, dokler se z dušo in telesom ne prilagodiš bednemu človeku. Zapomni si, dečko, da pristoja brezmadežna bela obleka le tistemu, ki ni nikdar zapustil nebeskih livad. Obleka tistega pa, ki je hodil po zemlji, se omadežuje. Ti si, kakor vidim, varoval samega sebe, nisi pa varoval ljudi, h katerim sem te poslal. Poberi se izpred mojih oči, dokler se iz mojih prs ne izvije nova nevihta. Če pa zagledaš na zemlji moje ljudi in odposlanke, jim krotko in prijazno to le razglasi: 'Ne bojte se, povrnite se v nebo, Vseočete vas ljubi in pričakuje.'"

Bridko in skoro nekam osorno se je nasmehnil užaljeni angel, čeravno je pokazal na zunanaj blag izraz, nato pa je pomežiknil in rekel: "Jaz jim bom še povedal, toda oni ne bodo hoteli." "Česa ne bodo hoteli?" "Povrniti se v nebesa." "Iz strahu? Reci jim, da jih čaka nova obleka." "Pa vseeno ne bodo ubogali. Pravijo namreč: 'V nebesih bomo torej dobili novo obleko, kaj pa naj počnejo tisti, ki jih bomo na zemlji pustili? Ako se na pot odpravimo, morajo vsi z nami, sami ne pojdemo!'"

Vsemogočni se je zamislil in dolgo premišljeval, končno pa je rekel:

"Zdaj vidim, kakšna je zemlja in kako malo premorejo napram njej moji odposlanci. Ali naj morebiti sam stopim na zemljo?"

"Vsi te že dolgo kličejo in čakajo na te," je odgovoril angel in nekam predrzno dostavil: "In če greš tudi sam na zemljo, Vseočete, te ne bodo ubogali."

"Kaj pa naj počno nebesa? Ali naj zapuščena samevajo?"

"Zemljani pravijo: 'Tvoja nebesa bodo potem na zemlji.' Potem ne boste potrebovali drugih nebes ne ti in ne drugi ljudje. To zatrjujejo na vse grlo! 'Z Bogom, ljubi Vseočete!'"

Po teh besedah je angel izginil in se izgubil med krvjo in solzami.

In nebeske livade so onemlele v težkih mislih. Oko Vseočeta pa je z usmiljenjem zrla na to malo in neubogljivo dolino solz.

KAKO JE SMRT ČLOVEKA POIZKUŠALA.

ČESKO SPIRAL I. S. MAIHAR,
POSLOVENIL MIHATOV.

Smrt je stopila v nebo.

V posteljici je ležal majhen deček žarečih lic. Nad njim se je sklanjala mati in se na tihem jokala.

Smrt pristopi bliže. Tedaj pa jo zagleda deček in začne kričati:

"Jaz ne maram umreti! Jaz ne maram umreti! Jaz imam mamico, jaz imam konjička na kolesih in bič, s katerim hočem še pokati! Pusti me, jaz ne maram umreti. Jaz ne maram od mamice proč!"

Smrt je že neštokrat slišala podobne vzlike, pa doslej se še nikdar ni zmenila za nje. Nikdar ji še ni prišlo na misel, da bi za tem obnavljanjem tičalo kaj drugega kakor običajna navada. Misliha ji je: "Kakor imajo ljudje navado dihati, tako imajo tudi navado kričati."

Danes pa je smrt nekoliko postala. Fantek jo je gledal vse prestrašen, mati sicer ni videla smrti, vendar pa je iztezala svoje roke, kakor da bi hotela braniti svoje dete.

"Čudno!" je govorila smrt sama sebi, "pri nas je tako tiho in mirno, na svetu pa en sam divji lov, nepretrgana veriga križev in težav, in vendar gre do ljudje tako neradi z menoj!" In smrt je dalje opazovala dečka, ki se je čimdalje bolj bal njenega votlega pogleda in še bolj prisrčno prosil in jokal.

"Ga pa pustim," si je mislila smrt. "Počakati hočem vsaj enkrat. Kdaj me bo pač kak človek klical? Kdaj si bo pač kdok želel umreti? Poskusiti hočem na tem dečku."

Smrt je odšla, deček je pa kmalu nato skočil iz postelje in veselo vihtel bič na svojem konjčku.

Leta so tekla. Po redno posuti poti, ob kateri so na levi in desni cvetele rdeče rože, sta se sprehajala v junijskem večeru dva človeka. Mladenci — bil je čisti deček — je peljal za roko zlatolasa deklica, ji zrl v oči in govoril: "Ponovno bi umri za te, tako te ljubim!"

Smrt je to slišala. Po noči, ko je mladenič snival v postelji, se je po luninem žarku spustila k njemu navzdol in se nasmehnila, toda je od groze zatrepala.

"Pusti me, pojdi proč! Saj sem ravno začel živeti! Šele sedaj vem, kaj je življenje, kaj je sreča. Pusti me!"

"Res je, da me je klical," si je mislila smrt, "pa naj bo, pustim ga."

In smrt je iznova odšla. Zlatolasa deklica je postala žena mladega moža. In mladi

mož je postal znamenita oseba ne samo v mestu, ampak tudi v državi. Pridobil si je premoženje, kralj ga je poklical na svoj dvor in oblikoval njegove priči z največjimi redovi, povsod so ga ljubili in spoštovali, in tudi v družini se je počutil izredno srečnega. Imel je zdrave, nadarjene in srečne otroke, njegova žena je kakor solnce poživila dom — ta človek je bil resnično srečen.

"Zdaj hočem pri njem nekoliko povprašati," je aklenila smrt, "zdaj mu ne manjka drugega kakor moja tišina in moj mir, ki je — kakor pravijo — krona človeške sreče. Da, oglasti se hočem pri njem."

Visoki gospod je po kosilu odpočival; ležal je na dragocenem divanu, gledal v strop in kadil drago cigaro. Skozji odprto okno je slišal svoje otroke, ki so se na vrtu igrali, smejali in vpili, in sam se je nasmehnul. Pihal je lahek, topel vetrič — in smrt je smuknila v sobo.

"Pusti me, pusti me! Ne približaj se mi!" je rekel visoki gospod in se branil z obema rokama. "Jaz te nisem klical, jaz te ne maram videti, jaz nočem s teboj! Smrt, ti si brezčutna, ali ne vidiš, da imam otroke? Ali ne vidiš, da šele sedaj živim? Pusti me vsaj zaradi otrok! Ptičku dovoliš, da popelje svoje mladiče iz gnezda, človeku pa niti tega ne privoščiš? O ti neusmiljena surovost!"

Smrt se je odstranila. "Razdražila sem ga," si je dejala, "in le oglasti sem se hotela pri njem. Čeden človek!"

Leta so iznova potekla. Visokega gospoda so še bolj častili in spoštovali. V družini je bil že postal srečen stari oče, in njegovi vnuki, tudi zdravi, veseli in nadarjeni, so se igrali in premetovali pred nogami starega gospoda.

"Sedaj je pravi čas," je rekla smrt in v hipu skočila v sobo. Toda starček je začel vpiti: "Usmili se me, ne vzemi me še s seboj! Celo svoje življenje sem delal in se trudil — sedaj sem v pokoju, zato me pusti, da se odpočijem. Sedaj šele živim, v svojih vnukih iznova živim svoje življenje in to je sladkejša, kakor je bilo mo-

je — zato me pusti, idi proč!" "Čudaki so ti ljudje," je govorila smrt. "Ta starček še vedno noče z menoj. Ta poskušnja me resnično zanima, samo predolgo že trpi. Skrčiti jo bo treba!"

In na novo je smrt odšla. V hiši starega dostojanstvenika je bila odselej smrt navaden gost. Odvedla je postarano soprogo, odnesla vnuke drugega za drugim in ukazala tudi sinovom in hčeram, naj ji slede — in po nekaj letih je ostal starček sam v življenju kakor samotno drevo na polju. Pa celo tako drevo ni samo, ker prebivajo v njegovem vejevju ptički, le starček ni imel nobenega, razen plačane služinčadi, ki sicer služi z rokami, ne pa s srcem.

"Zdaj bo pač starček rad šel z menoj!" se je veselila smrt in pobitela k njemu.

Bilo je nekega jesenskega dne in stari gospod je sedel na klopi v vrtu, kamor je solnce sijalo. Smrt se mu je potihem približala, starček jo je precej začutil, dvignil glavo in se začel grozno tresti: "Idi proč," je fite izpregovoril, "odstrani se! Pusti me! Jaz ne maram od tukaj proč!"

"Norec," je smehljaje rekla smrt, "kaj te pa še veže na ta svet? Vse sem ti vzela. Pojdi, saj se preseliš tja, kjer so vsi, ki si jih ljubil!"

Toda starček je še bolj branil: "Ne, ne! Ne vzemi me še s seboj! Saj imam še solnce! Zdej šele mi ugaja na svetu. V vsem svojem življenju se nisem na solnce ogrel."

Smrt se je razjezila: "Meni se pa zdi, da ti sploh z menoj ne maraš! Ne, ne, dragi moj, zdaj že uvidim, kako sem se nad teboj varala. Idi, starček, idi!" In starček se je upiral in branil še z mrzlimi rokami — toda smrt je pograbila njegovo dušo, jo stisnila in jo kakor jedro iz slive izluščila in se odstranila ž njo.

Plačana služinčad je našla na klopi mrzlo truplo-starega gospoda.

In govorili so: "No, je vendar enkrat umrl ta starček!"

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem zaznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je umrl smrt pretrgala ml življenja naši nad vse ljubljani soprog in materi

MARIJI IVEC, roj. Grahek,

ki je v Gospodu zaspala dne 30. januarja, leta 1924 po dolgotrajni, mučni bolezni. Pokopnica je bila rojena v vasi Gorince, fara Semč, na Dolenskem pred 43 leti in je bivala v Ameriki nad 20 let. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti dne 2. februarja v slovensko katoliško cerkev sv. Jožefa in na to na slovenski mirovdvor sv. Jožefa v Jolietu, Ill. Tukaj zapuščena mene, žaluječega soproga in 5 nedorastlih sinov, kakor tudi sestro g. Nežo Potočen v Pueblo, Colo. in sestro Kati Gliha v Clevelandu, O. Največje hvale izrekam tem očetom obema njenima sestrama g. Neži Potočen in g. Kati Gliha, ter njenemu soprogu Antonu, mojemu bratu g. John Fec v Jolietu, kakor tudi mojemu svaku g. John Kramarič in njegovi soprog Mary v Jolietu, Ill, kateri so mi stali ob strani v času smrti moje soproge, nas podpirali in tolažili. Zahvalujem se jim tudi za darovane krasne vence, katere so položili na krsto moje nepozabne soproge v zadnji spomin. Obnemem in istem času se zahvalujem svojim sorodcem g. John Škvarce in njegovi soprog, g. Johnu Zavrček in soprog, g. Math Kožah in soprog, kakor tudi g. John Grahek in soprog, za vse dobrote in tolažbe, mi iskazane v tem bridkem udarju ob smrti moje ljubljene soproge, kakor tudi za darovane vence in cvetlice. Zahvalujem se tudi vsem ostalim znancem in prijateljem, kateri so me obiskali ob smrti moje soproge in mi nudili tolažbo ob teh žalostnih urah. Zahvalujem se tudi g. Johnu Pivarniku, slovenskemu župniku v Joliet, Ill., za prekrasno cerkveno in grobno obhajilo ob času pokopa moje nepozabljene soproge. Lepo hvale izrekam tem potom članom in članicam družine sv. Frančiška Šaj, št. 29. K.S.K.J. v Jolietu, Ill., katerega družna članica in bila moja nekdanja soproga, za ljube udeležbo pri pogrebu, kakor tudi za darovane vence in cvetlice.

Zahvalujem se tudi slavni K.S.K.J. za hitro mi izplačano smrtnino po moji soprog. H koncu se zahvaljujem vsem, ki so sremili moje nepozabno soprogo k zadnjemu počitju na tukajšnji slovenski katoliški mirovdvor.

Tebi, ljubljena ml mati in soproga — prista si vedaj muk in trpljenja, dehenčala si trpljevo pot življenja, počivaj in sladko spavaj v miru, bodi ti lahka smeriška gruda, spomin na te, bo ostal v naših srcih vedno!

Zaljubljeni ostali:

MARTIN IVEC, soprog,
EDI, MARTIN, ANTON, JOSEPH in FRANK, sinovi,
Val na 1492 Cora St., Joliet, Ill.

PRAZNOVANJE 30 LETNICE V JOLIETU.

Ena izmed najlepših slavnosti, ki smo jih videli v Jolietu v zadnjih letih, se je vršila v nedeljo, dne 6. aprila, to je ob priliki, ko se je praznoval na slovesen način tridesetletni obsto največje in najstarejše slovenske katoliške organizacije v Ameriki, Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote.

ročal kot človek, ki ga je bila sama previdnost. K sklepu svojega govora je Mr. Wardjan izrazil željo, da bi Jednota dosegla tudi v bodoče obilo napredka.

Zelo zanimiv govor je imel naslednji govornik, prvi Jednotin glavni blagajnik, Mr. Steve Stanfel. Izrazil se je, da je sloga med slovenskim narodom omogočila, da se je ustanovilo toliko slovenskih župnij ter se postavilo toliko slovenskih cerkev. Tudi Jednota je bila ustanovljena na podlagi sloge in bratstva, torej na dobri podlagi.

Zelo radi bi priobčili pismo glavnega predsednika v celoti, kajti isto je zares zelo zanimivo ter nad vse laskavo za naselbino Joliet ter njenih 9 Jednotnih društev, kakor tudi še posebej za "Amerikanskega Slovenca," ki je prvi oral ledi-med našim narodom ter pripravil ugodna tla, v katera se je kmalu za tem vsejalo seme, iz katerega je do današnjih dni vzraslo toliko močeno drevo, da mu niso kos nobeni viharji več.

razpadla tudi naša Jednota, — o, kako bi ga ljudje preklinjali! Ustanovitev je bila še posebno teška, ker so bile takrat v vsej Ameriki samo tri slovenske fare in samo sedemnajst samostojnih slovenskih društev. Toda Božji blagoslov je bil z Jednoto od njenega pričetka do današnjega dne, in govornik trdno pričakuje, da se bo isto zgodilo tudi v bodoče.

pravilno izmerjena po gor. navodilih. Potem ko ste odmerili dovoljno količino in izpraznili kozarec je važno, da se takoj izplakne v prekuhani vodi, in se uporabi za mešanje z mlekom. Odprta konzerva z mlekom naj bi se držala vedno v hladnem in trdo pokrita s skodelico ali kozarcem. Mleko mora biti lahko rumenkaste barve in ne v drobcih.

ČE vaš otrok je nočno joka, je nemiren in ne spi, povzroča te težkoče najbrž hrana. V takih slučajih bi morali uporabljati Bordenovo Eagle Mleko, hrano, ki je vzredila več čvrstih in zdravih moških in žensk kot vsa druga hrana za otroke skupaj.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglas, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjigo za otroke ter razna druga dragocena navodila brezplačno. (2) THE BORDEN COMPANY Borden Bldg. New York

ZDRAVILO ZA ŽENSKO NEREDNOSTI. ŽENSKEL-Compound je sredstvo, ki je pomembno za vsake ženske, ki so nagnjene k nereditvi. Veliko njih misli, da njihov spolni sistem trpi zaradi življenjske, bolečine v hrbtu, nervoznosti, glavobola in druge enake bolečine. Če imate te težave, naj se posveti vašemu zdravniku. Naslednje zdravilo LAZVIBUR COMPOUND je zdravilo, ki vam pomaga pri vaših težavah. Pomaga proti slabosti, hudini napadi, omotici, glavobolu, nespečnosti, nesposobnosti in drugim bolečinam. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke.

KOTICEK ZA OTROŠKO ZDRAVJE OSKRBA MATERINSTVA in OTROŠKEGA ZDRAVJA. Na tem mestu lahko privedete vašo otroško zdravje na visoko raven. Če vaš otrok trpi zaradi nereditve, slabosti, nespečnosti, nesposobnosti in drugih bolečin, naj se posveti vašemu zdravniku. Naslednje zdravilo LAZVIBUR COMPOUND je zdravilo, ki vam pomaga pri vaših težavah. Pomaga proti slabosti, hudini napadi, omotici, glavobolu, nespečnosti, nesposobnosti in drugim bolečinam. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke.

VABILO NA BANKET.

Pittsburgh, Pa.—Velikonočni čas se nam zopet približuje in zopet nam vzbuja spomin izza mladih let, katere smo preživeli v starem kraju; kajti dan vstajenja Gospodovega je bil za nas kot otroka ali tudi kot odraslo mladino brez dvoma eden najlepših praznikov v celem letu, in še vedno nam rade misli uhajajo nazaj v ono srečno dobo, ko smo obhajali velikonočne praznike v krogu svojih domačih. Istodobno nam pa tudi narava oznanja, da je spomlad zopet z vsem svojim čarom med nami, gorkejši in daljši dnevi, bujno zelenje in cvetje po vrtovih in logih, veselo žgolenje ptic itd. so nam svedoki, da je vesela vigred v deželi.

Nato je pozval Mr. Panian stolaravnatelja, Mr. Anton Nemanicha, st. k besedi. Mr. Nemanich je navzočim pojasnil, kako je Jednota, oziroma jolietška društvena organizacija dobila inkorporacijo v državi Illinois. Za inkorporacijo so se razum jolietških društvenikov — poganjali tudi člani iz Minnesote in Michigana. Toda jolietški društveniki so se izkazali kot najbolj "smart," in zato se je njim posrečilo prvim pridobiti si inkorporacijo.

Nadalje je govoril morda posesti Mr. Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. Jednote, kakor tudi več drugih govornikov. Kot je bilo videti, je bil banket zelo uspešen in prijeten. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke. Vredno je splošno sredstvo in odlična hrana za otroke.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izbaja vsake vrste.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdravstvenih društvih ameriških.

Uredništvo in upravnništvo:

8117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Telefon: Randolph 628.

Narobnina:

Za člana, na leto \$0.94
Za počlana \$1.46
Za inosemstvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the UNITED STATES OF AMERICA.

Maintained by and in the interest of the Order. Issued every Wednesday.

OFFICE: 8117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Telephone: Randolph 628.

UREDNIŠTVO in upravnništvo "Glasila K. S. K. Jednote" pošilja tem potom vsem cenj. čitateljem lista širom Amerike in onstran oceana vdanostne velikonočne pozdrave in voščila

IVAN ZUPAN, urednik.

Cleveland, O. 15. aprila, 1924.

Praznovanje 30 letnice se nadaljuje.

PRAZNOVANJE 30 LETNICE K. S. K. JEDNOTE SE BO NADALJEVALO DO KONCA LETA 1924.

Do sedaj sem prejel razna naznanila, da bodo praznovala Jednoti v počast 30 letnico mnoga društva; nekatera bolj z malimi, in druga bolj z velikimi pripravami, zopet nekatera pa na dvojen način.

In ker je zelo potrebno, da vedo tudi druga društva, katera nameravajo kaj prirediti, sem navedel tukaj nekaj izmed onih, katera so že izbrala dneve za obhajanje 30 letnice.

V Pittsburghu, Pa., bosta imela 2 društva na sobotni večer, in sicer dne 26. aprila društvo št. 41, katero se je pred kratkim priklopilo k centralizaciji bolniške podpore, in 3. maja pa eno najstarejše društvo v naselbini, društvo sv. Roka, št. 15, katero bo obhajalo 30 letnico svojega obstanka. Oba društva toplo priporočam tamošnjim sosednim društvom, da jih v teh časih obiščete na njihovih prireditvah. Upam pa, da bosta naša vrla glavna uradnika, sobrat F. Trempuš in Dr. Grahek skrbela, da se bo vršilo vse v najlepšem slavlju za društveno korist in v počast Jednote.

Tudi v New Yorku so se zdramil in odločili, da nastopijo dne 25. maja, tj. 4. nodelja v maju, in ker je ta naselbina že stara in je tam naš vrli glavni uradnik Iv. Murn, več društev in lepa fara, se pričakuje, da bo izpadlo vse izobno.

In sedaj pa Ohio. Takega pa nikjer. Če zapišem Cleveland ali Collinwood ali pa Newburg, je to vseeno, je vse Cleveland, kateri je samo eden tak in daleč na okoli, tu se po vseh teh naselbinah lahko vozite za 6 centov naenkrat; to se pravi, da si lahko mislite, kaj zamoremo mi tu dvigniti, če le hočemo, tu imamo 3 slovenske župnije in 7 duhovnikov.

In Collinwood je ena izmed tistih župnij, katera je dala nam na St. Clair Ave. ultimatum, da naj se pripravimo. Oni računajo na to, da nas za bodočnost potisnejo v žakelj. Sedaj so sklenili, da zagrmijo, to so, društvo sv. Jožefa, št. 169, sicer še mlado ali ima prave mlade moči, kateri se ne dajo ugnati, potem jim pomagajo še društvo Marije Pomagaj, C. O. F. in tem se pridružijo še najhujši, Katoliško Izobraževalno Društvo in na vse to pa vabijo, da jih početi ves St. Clair in Newburg, in pa še s tem niso zadovoljni, mislijo še na Lorain in Barberton.

Ali veste to so tisti Collinwoodčanje, kateri imajo veliko mladinsko godbo v belih hlačah, kateri so sprejeli delegate v naši naselbini ob času 15. konvencije. Torej jim želimo, da se jim posreči. Ali naj si dobro zapomnijo pa, da mi na St. Clairju ne bomo gledali tako mirnim potom, naš načrt je že skovan, mi se ne damo nikakor, da bi se kazali večji kakor smo na Sv. Klare cesti. Pomislite: Vidovec, Magdalence in kaj pa še vsa druga številna katoliška društva. Ali mislite, da bomo spali, med tem, ko boste drugi prirejali in se bahali? Naša dva stclairska največja društva vam bosta odgovorila na vaš ultimatum s tem, da zaviramo tudi mi in pripravite se takrat, da vas ne bo malo in strah. Ali poznate vi društvo št. 162 K. S. K. Jednote? In tako, stare korenine Vidovec? In kaj pa še naši sosede, kateri so sklenili vselej nas podpirati, kadar se dvigne fronta. In ta fronta bo takrat, ko bo pri nas farno žegnanje. Na Vidovo nedeljo popoldne 15. junija. Takrat vas prav lahko dobimo na "bob." Povem vam, da bomo nosili glave zopet pokonci, Newburg in Collinwood, le pridite nas pogledat korporativno.

Druga priglasiha pa je nam dobro znana in jaka naselbina z Jednotinimi društvii, Milwaukee in West Allia, Wis., z vsemi sosednimi društvii. Tam se nekaj kuha na skrivaj, in povem vam, da so tam izvolili enega pravega mojstra, kateri zna dobro agitirati in nevarnost je ta, da znajo prekositi margikatero naselbino s prireditvijo in udeležbo. Ti so si izbrali 18. julija, ko je najbolj vroče, pa v Milwaukee se morda še danes prideluje pivo?

Temu pa sledi takoj sosedna naselbina v isti državi in sicer Sheboygan, Wis. To je tam, kjer ima Jednota prvo glavno uradnico, Mrs. Prislend. "Look out" druge naselbine! Jaz sem po strani svedel, da se tam kuha in kuha, in da bodo skuhal nekaj izvanrednega za 20. julija, če se nisem zmotil, kajti oni taje in nečejo povedati. Vem pa, da bo nekaj.

In ravno tisto nedeljo, pa pozor na Minnesota! Tam na zapadu nas kar malo po strani gledajo, in nekaj tuhtajo, to je pa še slabše kakor da bi kuhali, kajti oni bodo potuhtali nekaj, kar drugje še nismo prej srali, in jaz jim tudi vrjamsam. Oni

imajo par glavnih uradnikov, in številna društva, več fara in navdušenih moči. V Minnesoti be nekaj več kakor smo doživeli drugje. Dobro je pa zato, da bo v sredi poletja, mene rado zebe in ta dan bo v Minnesoti gorko. Jaz sem jim svetoval, da naj bo ta shod na ta dan, da bodejo ugnali Sheboygančane. Kaj ne, da sem prav nasvetoval?

Ali sedaj imamo pa še ene druge, katerih se moramo čuvati. To so naši Coloradčanje, teh pa vsi skupaj ne poznate. Ti nas bodo pa razočarali; oni samo molče in poslušajo, pa z očmi naraigavajo. Imajo pa v svoji sredini nekaj takih, kakor ogenj in te bodo imenovali v pripravljajni odbor za veliko prireditve. Ta bi bila po mojem ugibanju morda 27. julija, ko tam ravno sneg skopni, če me niso kaj potegnili.

Colorado je kraj, kjer ima Jednota kar 3 glavne uradnike v enem mestu in to so mojstri, katere pozna širša javnost po vseh straneh. Če se oni lotijo kaj enakega, potem bomo mi samo molčali in rekli: "Ti so pa tiči, Jerman, Germ in Butkovič, so kakor trije zvonovi, kadar se lepo vrtijo in ti imajo v svoji sredini še take druge privlačne sile," jaz vam povem, da bi šel prav rad v Colorado v Pueblo, počem vem, da bom na našo dično Jednoto še bolj ponosen. In če se to res posreči kakor je sedaj nameravano, potem bomo mi našo Jednoto pomnožili s članstvom tako, da bo naenkrat prekosila vsa druga leta s številnim novim članstvom in ravno to je, kar zasluži naša Jednota za 30 letnico. Ste li čitali v "Glasilu" dopis sestre Josephine Zupan, od društva št. 115 Kansas City, Kans. kjer poroča, da so dobile za 30 letnico kar 33 novih udov v njihovo društvo, in sedaj smo šele en korak čez 3 mesece v 1924. Ali bomo vsi storili to vsaj teku prihodnjih 9 mesecev? Najmanj 30 društev mora biti to leto novih, naj stane truda in dela kakor hoče. Imate nagrade in dobro podlago. Naroda je še veliko vespovsod, kateri je dober, katoliški, samo malo truda, samo par stopinj ob večerih in nedeljah, par dobrih besedi je potreba, pa je novo društvo ali par novih članov. Z začetim delom moramo iti naprej, kjer ne more domače društvo ničesar pospešiti, pa naj se obrne na sosedna društva, in na glavne uradnike. Mi nismo tukaj samo za ime, mi vam bomo dali nasvetov in navodil, mi bomo, če mogoče prišli v naselbino ali poslali katerega najbližnjega med vaše rojake, kateri bo podal poročila o Jednoti še onim, kateri niso še njeni udje. Ravno v ta namen pa so naši katoliški shodi najlepša prilika in največja pomoč, obenem pa so za društva največja korist.

Naj se nikar nikdo ne izpotika, da shodi niso potrebni, ali da so brez koristi. Shodi so najpotrebnejša sredstva za našo slovenska katoliško ljudstvo, za katoliško izobrazbo, katero tako tako neobhodno potrebuje.

Če bi se vršili shodi vedno naprej in naprej, bi naš narod postal jak in ponosen, kajti on je katoliški 99 odstotkov in ker ni organiziran se razgublja in deli na vse strani in krivica je, da ga drugi smatrajo za drugačnega. Če bomo šli svojo pot naprej z načelom: "Vse za Jednoto, vero, dom in narod," bomo s tem storili svojo največjo življensko dolžnost in žal zato ne bo nobenemu.

Vsi oni, kateri se pa še niso priglasihi za shode ali prireditve, naj to storijo, da jim iste pomagamo izvršiti.

Glavni uradniki pa ste prošeni, da se odzovete, ali pa meni priglasihi, kateri ste blizu zgoraj navedenih naselbin, da jih ob prireditvah posetili v imenu K. S. K. Jednote. Ako se ne javite društvom ali naselbinam, pa se javite meni, da vas pripravim v njihov program, kajti mi vsi dolžni to delati. Vsaki nekaj moramo žrtvovati, naredimo jim uslugo in veselje, saj so zato nas postavili v glavni urad, kajti prišel bo obračun, da bomo pokazali, kaj smo storili, in ne samo skupno, tudi posamezno. Nikakor pa ne mislite, da zamorete vi to storiti, kar lahko stori glavni predsednik. Od vas se tega ne bo zahtevalo, pač pa po svoji avtoriteti ste ravno tako dolžni nastopiti kakor jaz. Vesel bom, kadar bom slišal, da ste šli tja in zopet drugim v imenu Jednote; tako se storil jaz pred 7 leti ko sem kot II. glavni podpredsednik posetil naselbino in društvo sv. Jeronima v Canonsburgu o blagoslovitvi društvene zastave. To so veliki pripomočki za društva in Jednoto. Ako bomo mi tičali doma, bo naša čreda razpadla, mi moramo ven med naše članstvo, saj ako bomo preveč oškodovani in ako bomo pridobili Jednoti veliko dobrega, bo pa tudi članstvo Jednote rado povrnilo izvanredne potroške. Naše geslo naj bo: "Naš napredek," naše zmožnosti pa moramo vporabiti in pokazati, da smo vsi vredni uradniki K. S. K. Jednote.

Sedaj vem, da ste me že sili. Torej naj vam končno voščim vesele Velikonočne praznike, ker ste ta dolgi čas pokore srečno prestali, da bi od sedaj toliko več veselja živeli. Sedaj vas ne bom nadlegoval v prihodnji številki. Opozarjam pa, da dobro prečitajte ta moj dolgi oklic, kajti precej važnega je v tem. Vsem bratom in sestram širne Amerike, kakor tudi preko oceana pošiljam za Veliko noč moje najlepše, sobratske pozdrave, vaš glavni predsednik,

ANTON GRDINA.

Opomba uredništva: Glavni predsednik naj se le čuva, kaj bodo rekla sheboyganska društva za izdajstvo o prireditvi shoda. Sosestra Prislend, podpredsednica, sedaj pa le na noge!

Društvena naznanila in dopisi

NAZGANILO.

Društvo sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., je na zadnji redni seji sklenilo, da bo v proslavo 30 letnice K. S. K. Jednote priredilo letos meseca julija veliko veselico ali piknik na prostem. To naj sobratska društva v naši naselbini vzamejo na znanje. Dan prireditve in prostor se bo pozneje natančno naznanil. Obenem ste prošeni vsi tisti člani, kateri kaj dolgujete na mesečnih prispevkih, da to gotovo še ta mesec poravnate in nadalje redno plačujete. Član, kateri dolgu-

je društvu in Jednoti ni opravičen do bolniške podpore, pač pa sam sebe suspendira, tako pravila določajo.

Nadalje ste prošeni, da agitirate za pomnožitev članstva pri našem društvu sv. Stefana, št. 1, K. S. K. Jednote.

Konečno prosim vse tiste starše, kateri še nimate otrok vpisanih pri društvu sv. Stefana, št. 1, K. S. K. Jednote, da jih sedaj takoj vpisete, ker je pristop in assessment za prvi mesec popolnoma prost.

Vesele velikonočne praznike želim vsem članom in članicam

društva sv. Stefana, št. 1, in K. S. K. Jednote.

S bratskim pozdravom,
Louis Zeloznikar, tajnik.

Društvo sv. Roka, št. 15, Pittsburgh, Pa.

Članom našega društva se uradno naznanja, da se bo prihodnja mesečna seja v tekočem mesecu (aprilu) vršila v nedeljo, dne 27. aprila, to je četrta nedelja v mesecu. Ker bo na tretjo nedeljo Velika noč, zato se je seja preložilo.

S tem prosim vse cenjene člane, da se zanesljivo vdeležijo prihodnje seje, da nam bo mogoče izbrati odbor za člane pri delu na banketu v proslavo 30 letnice ustanovitve društva, ki se bo vršila dne 3. maja t. l.

Pozdrav na vse članstvo,
Vinko Besal, tajnik.

Društvo sv. Vida, št. 25, Cleveland, O.

Ker je pri našem društvu že od nekdaj lepa navada, da se na velikonočno nedeljo korporativno vdeležijo slovesne sv. maše v cerkvi sv. Vida, zato vas, cenjeni sobratje prosim, da se zberete prihodnjo nedeljo, dne 20. aprila ob 10. uri v Knausovi dvorani; prinesite s sabo regalije, da potem skupno odkorakamo v cerkev k službi božji z drugimi katoliškimi društvii vred. Glejte, da bo naše društvo častno zastopano.

Zeleč vsem skupaj vesele velikonočne praznike in veselo alelujo, vas sobratsko pozdravlja,

Anton Fortuna, tajnik.

Opomba: Kdor še nima vstopnca za društveni banket, isto lahko dobi še prihodnjo nedeljo 20. aprila v Knausovi dvorani pred odhodom v cerkev.

Iz urada društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill.

Članicam našega društva, Marije Pomagaj, št. 78, naznanjam, da se bo vršila seja za mesec apr. 21. aprila, t. j. v pondeljek zvečer ob 8. uri namesto na Velikonočno nedeljo. Prosim vse članice, naj to vpoštejajo, ter naj se vdeležijo seje v obilnem številu. Mate-re, ki želijo poslati otroke v dvorano, da plačajo assessment, jih naj pošljejo kmalu po pol 7. uri. Vse članice, ki dolgujejo za več mesecev, naj gotovo ta dan poravnajo assessment, ker najkasneje do 23. aprila se mora assessment poslati glavnemu uradu v Joliet.

Z mesecem aprilom bode društvo Marije Pomagaj doseglu zopet lep korak k napredku, ker pristopilo bode v to društvo 10 novih kandidatij. Priporočala bi še vsem drugim članicam društva Marije Pomagaj, da bi se vse potrudile in delale za napredek društva in Jednote. Ko bi vsaka članica pridobila samo eno članico za društvo v enem letu — kar gotovo ni nemogoče — kako lepo število bi jih bilo pri društvu Marije Pomagaj. Zato zopet apeliram, drage sestre, potrudite se, ker na članicah je ležeče, da pridejo vse katoliške žene in dekleta v katoliško društvo.

Zeleča vsem članicam kakor tudi vsemu Jednotinemu članstvu vesele Velikonočne praznike, ostajam s sosestrskim pozdravom.

Marija Blaj, tajnica.

NAZGANILO.

Društvo sv. Ane, št. 129, Forest City, Pa., priredi krasno igro "Lurška pastarica," dne 26. in 27. aprila ob sedmih zvečer. Čisti dobiček bo namenjen deloma za cerkvene orgle in deloma za društveno blagajno.

Pri tej priliki uljudno vabimo k obilni udeležbi vse rojake in rojakinje iz Forest City in okolice. Ker je ta igra nekaj zanimivega in izvanrednega

ga, mislim, da jo bo vsak rad prišel pogledat. Kjer je pa lepa igra, tam mora biti tudi lep petje; zato bo naše vrla katoliško pevsko društvo "Naprej" zapelo ta večer nekaj krasnih slovenskih pesmi in nam pomagalo k lepšemu uspehu. Med dejanjem bosta proizvajala neko zamorsko burko ali komičen prizor gg. Rudolf Krašovic in Josip Znidarsič; tako bo tudi skupina malih deklic nastopila v plesu in druge bodo igrala na klavirju.

Uloge pri igri imajo: Bernardka, pastarica, Mrs. Frances Medved; Lojza, zveznamat, Mrs. Mildred Nezenjnikar; Eleonora, grofinja, Mrs. Josephine Kamin; Otilija in Zofija, njene hčerke; Miss Rose Novak in Miss Fannie Gerchman; Mina, domača učiteljica, Miss Mary Sivic; Rozika in Nežika, hišine pri grofinji, Miss Angeline Oražem in Miss Mary Trelec; Barba, grajskega oskrbnika žena, Mrs. Jennie Vidovic; Micika, Ivanca, Lizika, njene hčere; Miss Angeline Kalar; županja iz Lurda, Miss Fannie Oražem; male dekleta iz Lurda, Rezika, Anica, Milka, Tinčka, Malka, Lenčka, gđc. Marg. Zalar, Rose Cijar, Mery Telban, Theresa Djeman, Theresa Bokal, Josephine Ovan; Marija, Miss Mollie Cunta; angel varuha, Miss Kristina Glavič; devica z zastavo, Miss Mary Trelec; voditeljica igre Mrs. Margaret Zalar. Dejanje se vrši deloma v Lurdu, deloma v nekem gradu na Goriškem.

Večina žena in deklet, ki imajo uloge, so že stare igralke tako, da mi jih ni treba še posebej priporočati, ker jih rojaki že poznate; kar je pa novih igralok, se pa tudi z velikim zanimanjem uče, da bo vsaka častno rešila svojo ulogo.

Članicam društva sv. Ane pa naznanjam, da je bilo sklenjeno na seji dne 16. marca, da mora vsaka plačati tike, če pride na igro, ali ne. Zatorej vam posebno priporočam, da se vse vdeležite in da pripeljete s seboj svoje sosede in prijatelje.

H koncu pozdravljam vse člane in članice K. S. K. Jednote.

Pauline Osolin, tajnica.

NAZGANILO.

Članicam društva sv. Ane, št. 123, Bridgeport, O., se naznanja, da bo seja za mesec april četrto nedeljo v mesecu, to je 27. aprila. Seja je prestavljena zaradi velikonočnega praznika ali radi Velike nedelje.

Pridite vse na to sejo, ker imamo več važnih točk na dnevnem redu.

Kakor vam je že znano iz debataranja zadnjih dveh sej, bomo skupaj z društvom sv. Barbare, št. 23, praznovali Jednotino 30 letnico dne 11. maja in ob enem bosta imela oba društva svojo velikonočno spoved. Letos nas pridejo obiskat za velikonočno spoved Father Oman iz Clevelanda (Newburg).

Da bomo slavnost 30 letnice Jednote tem lepše praznovali, sta nam obljubila glavni predsednik brat Anton Grdina in urednik "Glasila," brat Ivan Zupan, oba iz Clevelanda, da se bosta te slavnosti vdeležila. Letos nam bo torej dana prvič prilika, da bomo našo naselbino obiskali glavni uradniki K. S. K. Jednote.

Ker bo to zadnja seja pred označeno prireditvijo, zatorej pridite vse na sejo dne 27. aprila. Ista se prične točno ob 2. uri popoldne. Naj se nobena ne lagovarja: "Saj brez mene bodo še naredilo." Ne, drage mi sestre! Vse moramo biti skupaj! Več glav, več misli. Umestno je, da se za tako veliki dan pripravimo.

Na prihodnji seji se bodo razdali tudi spovedni listki; katera ga še ni dobila, naj ga

zahteva na seji.

Zelim vsemu članstvu Jednote prav vesele velikonočne praznike, tar ostajam

S sosestrskim pozdravom vdana,
Mary Hoge, predsednica.

Društvo sv. Jeronima, št. 153, Canonsburg, Pa.

Dne 6. aprila (na Jednotin) dan) nas je obiskal na naši mesečni seji sobrat Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. Jednote iz Clevelanda, O. Iz reca smo mu hvaležni, ker nas je tako zedinil in navdušil, da bo 30 letnica naše podporne matere K. S. K. Jednote in 10 letnica našega društva ostala v zgodovini naše naselbine za vedno zapisana. Na tej seji smo namreč postavili temelj za našo novo slovensko župnijo. Započeto delo je storjeno; dal Bog, da bi obrodilo obilen sad!

Dne 26. aprila bo imelo naše društvo sv. Jeronima skupno spoved; v nedeljo, dne 27. aprila pa skupno sv. obhajilo v cerkvi sv. Patrika. Sobrat A. Grdina, naš glavni predsednik nam je z veseljem obljubil, da bo on naprosil našega duhovnega vodjo Rev. Gladeka, da nam za ta dan preskrbi slovenskega duhovnika, da bo imel vsak član in članica lepo priliko opraviti svojo versko dolžnost. Kakor običajno, tako se bodo tudi letos ta dan brale dve sv. maše, ena za vse žive in ena za vse pokojne člane in članice našega društva sv. Jeronima.

S sobratskim pozdravom,
John Felhan, tajnik.

Iz urada društva Kraljica Majnika, št. 157, Sheboygan, Wis.

Ker je bila prvotna želja našega društva, da bi se na dan Jednotine 30 letnice priredil nekak društveni sestanek in proslava tega pomembnega dneva, ter se je potem sklenilo, da se ta sestanek vrši rajši po Velikonoči, je bilo na seji 9. aprila določeno, da bo 21. aprila, na Velikonočni ponedeljek torej, omenjeni društveni sestanek in domača zabava. Začetek ob 2. popoldne v prostorih znanega rojaka, Frank Zavri-a, ki je iz same dobrožurnosti dal društvu dvorano za razpolago, in sicer brezplačno. Hvala mu!

Da pa bo ta dan, imel še več pomena, je društvo sklenilo pogostiti vse člane Mladinskega oddelka z raznimi sladščkami, sladoledom in sploh vsem, kar ugaja našim malim. Torej vsi člani in članice Mladinskega oddelka, ki spadate k našem društvu, od najmlajšega do najstarejšega, ste vsi prijazno povabljeni, da ste naši ljubi gostje ta dan.

Kar se tiče ostalih, so vsi dobrodošli, vsek naš znanec in prijatelj naj pride. Naše članice so obljubile darovati vse, kar spada pod ime "dobri pri-grizek," in bo na razpolago brezplačno vsem vdeležencem. Da pa ne bo katerega skrbelo, ako bi žejen postal, bode povedano, da tudi zato bodo različna zdravila v količini in kvaliteti. Ako je kateri pozabil sedaj v postnem času, kako se vrteti, bo tudi lahko poskusil, brez strahu, da bi ga policaj "pinčal" za "speeding."

Z uljudnim povabilom in sosestrskim pozdravom,
Marie Prislend, tajnica.

Naznanilo in vabilo.

Društvo Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., bo priredilo zabavni večer s plesom na Belo nedeljo, dne 27. aprila v Knausovi dvorani.

Ker bo postni čas kmalu minul in nastopi zopet doba razvedrila in zabave, zato uljudno vabim v imenu našega društva vse Slovence in Slovenke iz merta in okolice, da nas ta večer posetite v obilnem številu. Sosestre! Pripeljite s sabo svoje može. Fantje in de-

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1896.
GLAVNI URAD: 1804 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNAŠA 100.00%
 Od ustanovitve do 1. marca 1924 znaša skupna izplačana podpora \$2,305,693.00.

GLAVNI URADNIKI:
 Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.
 I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
 II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn.
 III. podpredsednik: Mrs. Mary Prislard, 723 Ga. Ave., Sheboygan, Wis.
 Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomožni tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Luka Gladek, 365 So. Second St., Steelton, Pa.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:
 Frank Opeka, 26-10th St., North Chicago, Ill.
 John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
 John Zulich, 6426 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Martin Shukie, 811 Ave "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:
 John R. Sterbents, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
 Martin Kremec, 2004 Couflet St., Chicago, Ill.
 Frank Trempush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.
 John Murn, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
 John Butkovich, 1201 So. S. Fe Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":
 Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Telefon: Randolph 628.
 Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

NOVO DRUŠTVO SPREJETO V K. S. K. JEDNOTE.
 Novo društvo sv. Vincencija 182, Elkhart, Ind. sprejeto v K. S. K. Jednote dne 7. apr. Imena članov in članice so:
 11277 Terlep Marija, roj. 1908, raz. 16, zav. za \$1000.—; 11278 Prijatelj Louise, roj. 1893, raz. 31, zav. za \$250.—; 11279 Jarc Josephine, roj. 1890, raz. 34, zav. za \$500.—; 11280 Oblak Marija, roj. 1888, raz. 36, zav. za \$250.—; Za 29 letno zavarovalnino zavarovani so: 29 Terlep Anton J. roj. 1907, raz. 17, zav. za \$250.—; 21 Terlep Amalija, roj. 1906, raz. 18, zav. za \$500.—; 22 Miklich Marija, roj. 1901, raz. 23, zav. za \$500.—; 23 Štrukel Marija, roj. 1896, raz. 28, zav. za \$500.—; 24 Štrukel Anton, roj. 1891, raz. 32, zav. za \$1000.— Društvo šteje 9 članov(ice).
 JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

VESELE in blagoslovljene velikonočne praznike želim vsem cenj. sobratom in sosestram K. S. K. Jednote! Naj nas letošnja Velikonoč v jubilejnem letu naše podporne organizacije navdušuje k še bolj marljivemu delovanju, dokler ne dosežemo njenega popolnega Vstajenja!
ANTON GRDINA,
 gl. predsednik K. S. K. Jednote.
 Cleveland, O. 15. aprila, 1924.

PRAV zadovoljne in vesele velikonočne praznike želim vsem gl. odbornikom, vsem odbornikom krajevnih društev in vsemu članstvu K. S. K. Jednote, tako tudi vsem prijateljem in znancem!
JOSIP ZALAR,
 gl. tajnik K. S. K. Jednote.
 Joliet, Ill., 15. aprila, 1924.

kleta! Pridite tudi vi, da nas bo dosti na Belo nedeljo v Knausovi dvorani. Pričetek veselice ob 7:30 zvečer.
 Naj še opomnim, da je društvo sklenilo, da naj bi vsaka članica dala nekaj za žrebanje (dobitke). Te dobitke prinesite ali pošljite na dom predsednice, sestre Helene Mally, 1105 E. 63rd St. ali pa na dom tajnice. Darila naj prinese vsaka do sobote, 26. aprila, ali en dan pred zabavnim večerom, da se bo lahko vse stvari uredilo. Torej vam še enkrat kličem: Na veselo svidenje dne 27. aprila v Knausovi dvorani!
 S sosestrskim pozdravom,
Josephine Menart, tajnica.
 1277 Norwood Rd.

še dične K. S. K. Jednote. Ta slavnost se je vršila v slovenski cerkvi Matere Božje in v Slovenskem Domu ne 57th in Butler St.
 Prav lepo se zahvaljujem članom in članicam drpštev iz Pittsburgha in okolice, spadaljočih h K. S. K. Jednoti, ki so se vdeležili te proslave. Vsakdo, kdor je bil navzoč, mora reči, da je bila to v resnici sijajna prireditev; žal naj bo pa onim, ki niso bili prisotni.
 Iskrena hvala g. župniku Rev. Josip Škurju in drugima dvema gg. asistentoma za opravljeno slovesno daritev sv. maše. Ko se je sv. maša odslužila, smo v lepem redu korakali do Slovenskega Doma, kjer smo bili vsi navzoči slikani. (Op. uredništva. Izvolite nam doposlati dotično sliko, da jo objavimo v Jednotini Spominski knjigi). Po skupnem slikanju smo odkorakali v veliko dvorano, kjer so se pričeli različni govori.
 Pri tem izrekam prisrčno zahvalo glavnemu predsedniku K. S. K. Jednote, bratu Antonu Grdina, ki je nas ta dan

obiskal in nas je pri tej priliki v dvorani s svojim lepim govorom tako navdušil, ko je dal celi pittaburški naselbini tako pohvalo in priznanje. Bog živi našega glavnega predsednika! Dalje izrekam zahvalo vse ostalim govornikom, ki so se tega manifestacijskega shoda vdeležili. V resnici, Jednotin dan 6. aprila t. l. nam ostane v trajnem spominu.
 Ker se nam bližajo velikonočni prazniki, si dovoljujem tem potom vsem članom in članicam obeh oddelkov našega društva iskreno čestitati; tako želim tudi vesele praznike vsemu članstvu in vsem glavnim uradnikom naše K. S. K. Jednote.
 S sobratskim pozdravom,
Matt Brozonič, tajnik.

POPRAVEK.
 V št. 14 "Glasila" priobčenem mrtvaškem naznanilu o pokojni Leopoldini Kochevar iz Chicaga, Ill., je bilo pomotoma poročano koliko sorodnikov zapuščaja in kje. Pravilno se ima glasiti: V starem kraju zapuščaja stariše, enega brata in eno sestro; tu v Ameriki pa enega brata in dve sestri.

Popravek.
 V zadnji številki priobčenem dopisu iz Bridgeport, O., naj se pri koncu čita pravilno, da se vrši igra ondoteznega dramatičnega društva "Orel" na Belo soboto zvečer, to je dne 26. aprila t. l.
 Dalje nam dopisnik poroča, da je policija v Bridgeport, O., nedavno aretirala Slovenca Josip Šum-a, ker je v Pennsylvaniji ustrelil nekega rojaka. Morilca so že odvedli v šapore v Greensburg, Pa.

NOVICE IZ COLLINWOODA.
 Kakor je bilo že poročano, se vrši v naši naselbini velik katoliški shod dne 25. maja t. l. V to svrhu izvoljeni odbor j epridno na delu, ter pripravlja za isti dan res nad vse pomemben program. Popoln spored zdaj še ni sestavljen; toliko pa že danes lahko rečemo, da bo dan 25. maja, 1924 trajno zapisan v zgodovini collinwoodske naselbine.
 Malo prezgodaj je še, da bi že danes sporočil javnosti natančen program; samo toliko naj omenim, da bodo označeni dan nastopili najboljši govorniki od blizu in daleč.
 Pred nekaj časom je tukajšnje Slovensko Katoliško Izobraževalno Društvo organiziralo celo mladinsko godbo na lok. Mladina se pridno vadi pod vodstvom Mr. Komucharja. Želimo, da bi jih kmalu videli nastopiti na odru.
 Naše Katoliške Borštarnice, to je društvo Marije Pomagaj, št. 1640 W. C. O. F. bodo priredile nekaj izvanrednega prvo nedeljo po Veliki noči (27. aprila) v Slovenskem Domu. Prav uljudno vabijo cenjeno občinstvo iz širnega Clevelanda, da jih poseti ta dan.
 Želim vsem čitateljem "Glasila" prav veselo "Alelujo" in mnogo pihrov.

PITTSBURSKE NOVICE.
30 letnica K. S. K. Jednote.
 V nedeljo, dne 6. aprila se je vršila v naši naselbini sijajna svečanost povodom 30 letnega jubileja ali obstanka K. S. K. Jednote. Vsa tukajšnja podrejena društva so se korporativno vdeležila s svojimi obilnimi prispevanji in zastavami slovesno sv. maše ob desetih dopoldne. Sv. mašo je daroval Rev. Josip Škur ob asistenci Rev. V. Miheleca in Rev. W. A. O'Hara. To sveto daritev se je opravilo v zahvalo in razgovor Jednote ter za vse njene živo in umrlo članstvo. Takoj po sv. maši je bil blagoslov v Najsvetejšim in zahvalna pesem "Te Deum".
 Takoj iz cerkve so društva korakala v veliko dvorano K. S. Doma, kjer so se vršili kratki, pa jedrati govori v prosla-

vo 30 letnega jubileja naše dične Jednote. Vsa tukajšnja društva so bila ponosna omenjeni dan, ker jim je načeloval sam glavni predsednik g. A. Grdina. Hvala mu iskrena zato!
 Povodom tega jubileja izražamo svoje najtopleje čestitke vsem onim članom in članicam, ki so se v preteklosti in sedanjosti trudili in se še trudijo za dobrobit K. S. K. Jednote. Bog jih živi vse skupaj!
Velikonočni cerkveni obredi:
 V cerkvi Marije Vnebovzete na Butler in 57. cesti se bodo vršila cerkvena opravila na Veliko nedeljo po sledečem redu: Vstajenje in prva sv. maša ob 5. uri. Druga sv. maša za Materino društvo bo ob 8. uri, peta z leviti. Ob 10. uri velika sv. maša za žive in mrtve farane. Ob 2. uri popoldne slovesne večernice in blagoslov v Najsvetejšim.

"Deseti brat."
 V nedeljo zvečer (20. aprila) ob pol osmi uri se bo priredila v K. S. Domu občezpana in priljubljena narodna igra "Deseti brat." Vse uloge so razdeljene v dobrih in spretnih rokah. Izobraževalno društvo "Prešeren" hoče s tem svojim nastopom pokazati cenjenemu občinstvu sad svojega truda. Zato pa prosimo vse rojake in rojakinje, živeče v Pittsburghu in okolici, da naj se v obilnem številu vdeležijo omenjene iger na velikonočni večer. Vstopnina znaša 75c za odrastle; za otroke 25c. Vstopnica je veljavna tudi kot srečka pri žrebanju zlate žepne ure; čisti dobiček je namenjen za cerkveno blagajno. Torej vam prijatelji cerkve in izobrazbe kličemo: Ne svidenje v nedeljo, dne 20. aprila v K. S. Domu ob pol 8. zvečer.

Willard, Wis. — Proslava 30 letnice K. S. K. Jednote v naši naselbini je uspela sijajno in nad vse nepričakovano. Kakor bi nam bilo samo nebo naklonjeno, zakaj, skoro vse teden prej je deževalo, a v nedeljo zjutraj pa je zlato solnce, rekel bi skoraj, vabilo nas vse na to redko slavnost.

Člani društva sv. Družine, št. 136 so se s par izjemami vsi vdeležili te slavnosti. Na vseh je bilo videti vesele obraze; vsak si je štel v čast, da je član katoliške Jednote. Skoro vsi so opravili ta dan svojo velikonočno dolžnost.
 Pred sv. mašo smo se zbrali v pritličju župnišča. Karo je bilo vse presenečeno, ko se je te slavnosti vdeležil tudi naš "ponos," Mladinski oddelek. Okrog 20 otrok po številu je nestrpno čakalo, da tudi oni z nami vred skupno korakajo v cerkev. Vsi so imeli pripete na preih male ameriške zastavice, najstarejši izmed njih pa je nosil pred njimi večjo zastavo. Tem je sledila zastava društva sv. Družine in članice, nato pa članice društva Marije Pomagaj in člani društva sv. Družine. Lepo nas je bilo videti, ko smo v tem redu ponosno korakali v cerkev, kjer so bili že vsem določeni posebni sedeži. Kak lep otis so napravili člani, ko so tako v obilnem številu pristopili k obhajilni mizi.
 Po sv. maši smo šli zopet skupno nazaj v župnišče, na takozvani banket. Kako smo bili presenečeni, ko smo se obilno posedali okoli tako bogato obloženih miz. In kdo je vse to pripravil? Vrle članice društva Marije Pomagaj in članice Altarnega društva.
 Ne bom prevseč hvalil vsega tega, samo naj pomen to, da sem bil že na več banketih, a da bi bilo z vsem tako fino prekrbljeno, še na nobenem. Članice obeh društev: čast vam! Ponosni smo na vas.

Prvi pozdravni govor je imel naš g. župnik Father J. Novak. Govoril je o dolžnosti pravega člana katoliškega društva. Za-

LIKA predstavlja osobe in opremo tiskarne "Ameriške Domovine", v kateri se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote." Tiskarna "Ameriške Domovine" je največja slovenska unijska tiskarna v Združenih Državah, in je sposobna izvrševati vsa, največja in najmanjša tiskarska naročila.
 Lastništvo in osobe tiskarne "Ameriška Domovina" želi tem potom glavnemu odboru K. S. K. J., vsem društvenim uradnikom ter članom in članicam K. S. K. Jednote
PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!
"AMERISKA DOMOVINA"
 (V lastnem poslopju).
 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

tem je bil pozvan k besedi društveni tajnik, ki je v kratkih besedah razložil pomen tega dneva, zgodovino K. S. K. Jednote in ustanovitve društva sv. Družine, št. 136. Zatem je bila povana sestra Agnes Seliškar, ki je v nalašč svoji prirejeni pesmici čestitala Jednoti, ustanovnikom in sedanjemu glavnemu odboru povodom 30 letnice. Vsem govornikom so navzoči burno aplavdirali in jih z zanimanjem poslušali.
 Po govori je naš sobrat Father Novak opravil še moitve pred obedom in zatem je sledila prosta, vsem zadovoljiva zabava.
 K sklepu omenim še tole: Ako bi bilo povsod članstvo tako navdušeno za našo K. S. K. Jednoto, kot smo na Willardu, zastoj in brez moči bi se v njo zaganjali vetrovi iz nasprotnih strani.

L. Perušček, tajnik.
 Dostavek uredništva:
 O tej prireditvi smo prejeli slično poročilo tudi od sestre M. Gosar. Ker smo polovico tega (zadnjega) dopisa izpuščili, prinašamo samo sledeče podatke in zahvalo:
 Po govori je sledil obed, katerega so priredile ženska društva za vse člane, kakor tudi za vse ostale farane. Čisti dobiček je znašal \$55.85, katero svoto se je izročilo za nabavo novega cerkvenega zvona. Svoto smo dale predsednici Altarnega društva, da ga hrani, dokler se zadostni znesek ne nabere za novi zvon.
 Sedaj se pa lepo zahvaljujem č. g. župniku Rev. J. Novaku za pomoč in sodelovanje pri tej proslavi. Lepa hvala tudi Mrs. Rutar (Happy), ker nam je prepustila prostor in nam da smo tudi tam lahko vdeleženi in za pomoč pri kuhi. Hvala tudi vsem ostalim ženam in dekletom za pomoč pri vsem delu, kakor tudi vsem onim, ki so jedila prinesle; z

eno besedo vsem, ki ste že na katerikoli način pomagale. Hvala tudi Mr. H. Quast, ker nam je jedilno posodo (dishes) posodil in daroval kavo. Hvala tudi vsem moškim, ki ste prišli na banket in ste nam v tem oziru finančno pomagali. Še enkrat: Vsem skupaj lepa hvala!
 Za društvo Marije Pomagaj, št. 174. **M. Gosar, tajnica.**

Katoliški shod v Barbertonu.
 (Nadaljevanje)
 Gospodična Jospina Menart, tajnica društva sv. Marije Magdalene iz Clevelanda, O., je navzoče v imenu označenega društva sledeče pozdravila:
 "V čast si štejem, da mi je dana prilika pozdraviti vas s tega prostora kot tajnica največjega ženskega društva K. S. K. Jednote, društva Marije Magdalene, št. 162. Odkrito moram priznati, da shodi in sestanki, kakoršen je danes, nam dajejo nov pogum, novo moč in novo veselje že za bolj agilno delovanje. Današnji sestanek mi je dal ponovne moči in korajžje. S podvojeno silo hočem delati za napredek našega društva in K. S. K. Jednote in naj omenim, da, ako ne bodo možka društva — ki zdaj prekašajo naše društvo Marije Magdalene — v številu članstva previdna, in ako ne bodo pridno pridobivali novih udov — ne bo dolgo, ko bo naše društvo Marije Magdalene ne le največje žensko društvo, marveč bo tudi kmalu največje društvo pri K. S. K. Jednoti!"

16. točka (dnevnege reda na tem shodu je bil govor Mrs. Angele Beg, iz Barbertona. Govorila je o dolžnosti katoliške žene takole:
 "Častita duhovščina, slavni

odborniki K. S. K. Jednote, mi-li gostje in občinstvo!—Lepo in vzpodbudne besede, ki smo jih slišali danes so res biseri idej, ki jih vlivajo iz svojih src možje, ki so čast ameriskansko slovenskemu narodu med svoj, nad vse ljubljen narod. In če se nas bo le polovica tega prijelo, bomo kar smo danes čuli, bomo žene lahko shajale z možmi in možje z nami. Ker se pa možje tudi zavedajo, da ni dobro človeku samemu biti, zato so povabili tudi nas žene, da se malo pomenimo, in res dajmo malo pozornosti ženskam in tudi dekletom, saj te so cvet in ponos narodu in up vsake naselbine, kajti one so bodoče žene in matere. Možje pa naj sodijo naše misli samo prosimo milostne sodbe.
 Slovensko katoliško žensstvo, precej nas je tu skupaj, kar je vsakako znamenje, da se zanimamo — zakaj? Ali smo prišli iz radovednosti ali da pokazemo obleke ali svoje prepričanje? Jaz trdim, da vzrok je slovenski katoliški shod in njega namen — poziviti katoliško mišljenje med nami. Ker smo vendar polovica slovenskega naroda in še kot pravijo: boljša polovica, torej bi, na vsak način morale biti boljše od mož; ako pa nismo, si moramo prizadevati, da bomo, kajti že narava zahteva od žene, da je pleminiti vzor vsej družini. Ker smo tudi vse Evi-ne hčere, nam življenje ni nič bolj prijazno, kot je bilo materiši. Danes kot jutri nam prinaša bolečine, žalost, zaničevanje, prevare, z malo veselimi urami za oddih. In zakaj vse to, ker vendar nismo zaslužile, saj vendar poskušamo najboljše, kar je v naši moči, pa povsod nevažeh.
 Drage žene, zdravilo in tolažba v vsem, tem nam mora biti naša vera v Boga. Kakor se otrok v šoli uči vedno težje (Dalje na šesti strani)

jih računov, ter dela poskušnje, tako nam Bog pošilja v življenje dnevne poskušnje, da nam krepi vero in nas pripravi za boljše bodočnost. Sicer pa ne nosimo breme same. Kaj n. pr. sili može, da hite v mrzlo temno jutro na delo, v ropot, prah, in vsakdanjo smrtno nevarnost, ko bi lahko počivali na gorkem? Ali ne ljubezen do svojih, da ne bodo trpeli pomankanja? Torej ako može vrše vse svoje dolžnosti do družine, jo moremo tudi me žene. Srečen dom, kjer vlada družinska sreča in ljubezen, a pekel na tem svetu, kjer tega ni in tu pride enkrat gotovo do poloma. Učeni, razodni može in državniki se bavijo danes z vprašanjem, kako omejiti današnje najhujše zlo človeške družbe — ločitev zakona. Odgovor je priprost: Sklepajo se zakoni brez vere, živi se brez vere in ločijo se brez vere!

Kaj pa z otroci? Ali nam ne privabi solze v oči tožba ubogega otroka: "Mama in papa so šli stran in so naju s sestrico pustili pri drugih ljudeh, ki naju nimajo radi in ne vem, če bom še kdaj videla svojo mamo."

Torej današnje moderno zlo mora zasadi svojo ost v nedolžna srca otrok, ter jim na ta način zagreniti življenje. Kakšen, brezsrčen bo tak narod, ki v nežni mladosti ne pozna ljubezni starišev? Ne ozirajo se taki ljudje na otroke, ki bi jim mogli biti prva skrb, ampak njih sebičnost zahteva le več osebne svobode za uživanje, saj kot trdijo, so poklicani sem le za veselje. Kakšen bo njihov delež na starost in kakšen odgovor nekdanj?

Nas, katoliške žene naj ti zgledi ne motijo; pomnimo da se začnemo z brezvero in končajmo nesrečno, ampak držimo se naukov svoje cerkve, četudi ne najdemo lepih vzgledov in tolažbe vselej tam, kjer bi mogli to po vsej pravici pričakovati. Najdemo tudi ošabnost, častihlepnost ter sebičnost pod krinko vere, pomnimo, da za vse te lastnosti je Bog hudica z neba pahnil v prostor, kjer ima vso večnost čas premišljati, kako je imeniten. Kristus pa, kateremu se vse stvarstvo klanja, je rekel: "Jaz sem krotak in iz srca ponižen." In njegove nauke imamo po svojih materah, ki so bile poštene žene in teh se držimo. Pri tem naj nas vodi naša druga mati, K. S. K. Jednota, ki nas tolaži ob času bridkosti, lajša telesne skrbi, zraven je pa edina zavarovalna Jednota, ki nam preskrbi tudi potni list za večnost in ne bojmo se, če nam ta list ona potrdi.

Zato drage žene, pristopite v varstvo te matere tudi ve, ki danes še niste njene hčere, tudi vas bo vodila skozi življenje in tolažila.

Lepo se je katoliško gibanje poživilo med nami zadnje čase in vse hvale vreden je sklep storjen v Chicagu, namreč, da vse katoliško časopisje deluje v slogi in enem smislu. Lepšega si niso mogli izmisliti, kar tudi katoliško slovensko ženstvo navdušenost pozdravlja. Le v slogi je naša moč! Tudi pri nas imamo par žen, ki neustrudno širijo katoliško časopisje. Njim gre vse priznanje! Naj ne bo slovenske hiše, kjer stanujejo krščeni ljudje, da bi jih odklonili. Žene ste vplivne in vaše besede marsikje odločujejo, bodite v prvi vrsti tu, saj dobra gospodinja, takorekoč pri soli prihrani, da si naroči dober časnik. Koliko pomaga pošteno slovensko berilo pri vzgoji otrok, ki je najvažnejši posel matere. Vzgaajmo našo mladino po katoliško in slovensko, ne pa moderno, kajti vse moderno ni vedno najboljšo. Naj nas ne manjka na katoliških društvenih zabavah in delujmo vse vsaka po svoji moči, da se katoliško

življenje vred z K. S. K. Jednoto razširi na vse naše žene, a mladina pa v mladinski oddelek, odkoder naj prihaja več naših Jednot. Ne stranjmo se nikdar biti katoliške, slovenske žene po imenu in preprčanju.

Zatem je nastopila Mrs. Jenie Ozbolt, tajnica društva Srca Marije, M. 111, ki je govorila o katoliški vzgoji prilično takole:

"Preblagi gostje in vsi tukaj zbrani: Znan nam je prgorvor, ki pravi: Žena podpira tri vogale pri hiši. Ako je to res, koliko bolj res je, da žena, to je prava mati podpira še več kakor tri vogale pri vzgoji otrok; kajti v večini je bodočnost otroka odvisna od vzgoje, kakoršno mu daje mati. Mati je prva, ki kara svojega otroka, če naredi kaj napačnega; ona je pa tudi prva, ki ga pohvali, če je priden. Mati ga je prva zaznamovala s sv. križem na čelo, ko je bil njen otrok še dete, ona ga je prva učila Gospodovo molitev. Mati daje navodila že odraslemu sinu, ali hčeri, ko se začne zavedati življenja in svoje odgovornosti.

Gotovo so vam znane krasne besede pokojnega predsednika Abraham Lincolna, ki je nekoč rekel: "Za vse, kar sem in kar bom, še imam zahvaliti moji dobri materi!" Da, po pravici pravijo: "Roka, ki ziblje zibelko, vodi ves svet."

Odgovornost matere je torej velika; tako velika, da jo sama nikakor ne more zmagovati; treba ji je pomoči. In kje naj išče te pomoči? Pri naši skupni materi sv. Cerkvi, ki nas uči in ukazuje "Spoštuj stariše!" Dobra krščanska mati ve torej, kje iskati pomoči pri vzgoji otrok; saj zelo brezverski stariši v dostih slučajih pošiljajo svoje otroke v cerkev, dasiravno isto sami morda sovražijo. Zakaj vse to? Zato, ker oni dobro vedo, da se njih otroci uče baš v cerkvi nje spoštovati; da se tam uče razločevati dobro od slabega; vedo, da se bodo njih otroci naučili v cerkvi nekaj, kar jim bo v korist skozi celo življenje in onih naukov, kar jih sami ne morejo dati.

Veliko se danes govori o izobrazbi in vzgoji otrok. Ali vprašam vas: Kaj je pravzaprav vzgoja brez podlage krščanskega poduka? Ali dobi otrok že od same izobrazbe vse, kar ga zamore narediti dobrega člana človeške družbe? Ne. Mu li moderna izobrazba brez krščanske podlage zbuja pravo vest in ljubezen do bližnjega? Zopet — ne!

Zatorej drage mi žene in matere, ako hočemo dati otrokom pravo vzgojo, skrbimo najprvo, da vcepimo v njena srca s pomočjo naše duševne matere sv. Cerkve, vero in krščanska načela, in ako bomo to storile, bomo vedele, da smo jim dale pravo vzgojo za kar nam bodo naši sinovi in hčere hvaležni. Še le na ta način smemo pričakovati, da nam bodo pomagali na stara leta, da nas bodo tolažili v boleznih in kadar pride bleđa smrt, nam bo ločitev iz tega sveta olajšana."

Zatem je kot zadnji govornik, burno pozdravljen, stopil na oder brat Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. Jednote, ter govoril takole: "Kaj naj vam jaz povem? Moji predgovorniki so vam povedali že vse, kar bi si človek mogel misliti; najlepše, vsakdo v svojem pomenu in drugačnemu slogu.

"Preveč zavžite hrane obnem in istem času ni dobro; bolje je, da se tega, kar smo že elišali zavedamo in da to ohranimo v trajnem spominu.

"Rev. Štefančič, vaš župnik nam je povedal, da naj bodo naša dela dejanska in notranja. Rev. Oman je omenil, da naj stopimo na plan, doll a plo-

ta, postavite se na eno stran! Urednik nam je povedal, kaj je za nas dobro in slabo časopisje, in tukaj vam hočem dodati za izgled ravno barbertonsko naselbino, katero danes občudujemo.

"Sprva smo imeli o Barbertonu krivično javno mnenje. Neka propala oseba je večkrat pisala v javnost grde laži, po katerih smo zunaj sodili, da mora biti 90 odstotkov same rdečkarije; ko smo pa prišli danes semkaj, smo razočarani, videč, da je narobe prav. Tu v tej mali naselbini so tako dobri, tako požrtvovalni ljudje. Glejte danes, taka skupina, taka javna in neustrašena parada. Kje ste se vzeli? Mi vam čestitamo, mi se z vami veselimo, in sedaj vas bomo drugače sodili.

"Dovolite mi, da izrečem vam tukaj svoje priznanje in

odkrito zahvalo. Zahvaljujem se č. g. Rev. Štefančiču, vašemu župniku za naklonjenost, katero je nam izkazal za ta prirejeni shod od začetka do konca.

(Konec prihodnjic)

IVERI.

Kaj nam pomaga teči, če nismo na pravem potu?

Potrpljenje je mazilo za vsako bolečino.

Smrt ni tako strašna, toda umirati je strašno in hudo.

Čim bolj mehka je pot, tem težja je za hojo.

SLADKOR

cele kare ali manj. Sladkor iz trsa ali iz pese. Pišite nam po ceni! **WINKLER HONEY CO., JOLIET, ILL.**

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857

Ali boste poslali kaj denarja v Evropo to spomlad?

V tem slučaju se vam bo dobro izplačalo, da se zglasite v naši banki.

Mi smo že v bančnih poslih šestinsedemdeset let. V tem času smo pridobili že toliko skušnje in prakse, da je nam danes pošiljanje denarja v Evropo posebna specialiteta.

Ker smo v zvezi s svetovno znanimi denarnimi zavodi, vam da lahko baš naša banka najnižje cene. Poslužite se torej te lepe ugodnosti!

Premoženje te banke znaša \$12.000.000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

ANTON ANŽLOVAR,
6202 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Trgovina z modno obleko za ženske, deklice in otroke. Velika zaloga spomladanskih oblek in klobukov za ženske in deklice.

Ker se bliža birma, se toplo priporočam staršem in botricam, da si pridejo ogledat mojo zalogo birmanških oblek.

Prav veselje in blagoslovljene velikonočne praznike vsem cenjenim odjemalcem!

NEW YORK DRY CLEANING CO.
6220 St. Clair Ave.
Poleg mestnega kopališča, Cleveland, O.

I. Smuk poslovođa.

Star, zanesljiv prostor, kjer se obleke pravilno čistijo, barvajo, likajo, popravljajo ali predelajo. Prepričajte se! Pridemo iskat in pripeljati dom. Cene nizke. Želimo vse številnim in cenjenim odjemalcem prav zadovoljne ter vesele velikonočne praznike!

SLOVENSKA MLEKARNA NORWOOD DAIRY
(J. Klaužer, lastnik)
1172 Norwood Road, Cleveland, O.

Razvažna na dom garantirano, vedno sveže in čisto mleko. Slovenske gospodinje! Podpirajte domače podjetje!

Voščim vam prav zadovoljne in vesele velikonočne praznike!

Anton Mervar,

Največja slovenska Izdelovalnica - in trgovina s harmonikami.

Cleveland, O.

6921 St. Clair Ave.

HARMONIKE - Izdelujem kranjske, nemške in kromatične harmonike, po naročilu, kakoršno si kdo želi.

ZALOŽNIK - najfinejših Lubasovih harmonik, dvakrat, trikrat ali štirikrat uglasbene.

IMPORTIRANE HARMONIKE - na eno, dve ali tri vrste. Popolna zaloga svetovno znanih "Hohner" orglic.

VIOLINE, KITARE IN CITRE, - mandoline, autoharpe, saksofoni, banjo, ukeleles, klarineti. Importirane koncertine in piano harmonike.

STRUNE IN POTREBŠČINE - za violine in vse druge instrumente

GRAMOFONI

Velika zaloga gramofonov po različnih cenah. Popolna zaloga "Vocalion Red" in "Okeh" plošč v vseh jezikih.

Okeh Records

WESER PIANE in PLAYER PIANOS. - Popolna zaloga Columbia Player Rolls.

NOTE IN KNJIGE - za učenje za vse instrumente dobite pri nas vedno v zalogi.

RAZNI DELI ZA HARMONIKE - Razne glasove za harmonike, kakor tudi kovanje, gube, usnje in sploh vse, kar spada v to stroko.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH

Za srbeči koži-rabite

SEVERA'S ESKO

Aseptično mazilo

Priporočljivo za ocpomoč pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vsicem lekarni.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

JOS. KLEPEČ
Insurance, Real Estate, Loans.
215 N. Chicago St. (Nad Weniwerth) 5 & 10c Prodajalno Phone 5768.
JOLIET, ILL.

Izplačalo se vam bo, če mene vprašate za ceno, predno zavaruje svoje hišo, ali pohišstvo. Na prodaj veli hiš in lot na zapadni in vzhodni strani mesta. Pošiljam denar na vse kraje.

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedlino dišavo, Knašpovo lečmenovo kavo in importirana domača zdravila, katera priporoča Mgr. Knašp v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabl.

Brinjeve jagode, vroča 130 funtov \$6.50
Malo črno grozdje, baksa 50 funtov \$6.50
Muškatal grozdje, baksa 50 funtov \$5.25
Ekspres ni vračunjen.

SEMENA.
V zalogi imam najboljša in zanesljiva poljska, vrtna in cvetlična semena.

Pišite po brezplačni cenik. Blago pošiljam poštnino prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772. :: City Hall Sta. New York, N. Y.

JOHN GORNIK,
Slovenska trgovina z moško opravo.
Slovenska krojačnica.

Fantje in može, za Velikonoč se spodobite nov klobuk, nova kapa, nova pinta in perilo. Vsega imamo pri nas na izbero po jako zmernih cenah.

Letne obleke in suknje v najbolj modernih vzorcih in po nižjih cenah kot v mestu.

Želim vsem skupaj Vesele Velikonočne praznike!

6217 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Štiri leta v ruskom ujetništvu.

Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.

(Nadaljevanje)

Neuljuden in uljuden zavirač. Grozna najdba. Mraz v vagonu. Povsod nered. Zopetna pešpot. Na postaji Golta. Nova tovariša.

Na tih pred kolodvorom Nova Ukrajina je stalo več vlakov; le tega nisem vedel, v katero smer bo ta ali oni vozil in kdaj; vprašati si pa nisem upal, ker sem se bal, da moram pri tem tudi mene česa osumijo; najboljšo bo, če grem kar naravnost na prejšnje mesto, kjer sem se že vozil, da se zopet skrivam v ono zaviračevo kolibico, kjer se bom lahko neopaženo naprej peljal. Da bi vlak kmalu odrinil naprej sem sklepal že iz tega, ker so se pričeli vojniki vračati na vlak. To videti sem se molče, ne da bi koga vprašal, vrnil na prejšnje mesto. Dospevši do črne vagona, sem jo smuknil kar naravnost v moje staro skrivališče, toda tu sem bil pa razočaran. Na veliko začudenje sem zagledal v mali kolibici (prejšnjem skrivališču) zavirača, ki me je pošteno nahrulil, kaj da hočem tukaj. Kar beseda mi je zastala na jeziku, tako sem se ustrašil.

"Kaj hočeš tukaj?" me sorno vpraša neuljudni zavirač. "Nič," sem mu ponižno odgovoril, ter ga prosil, če bi se mogel peljati z njim v tej kolibici.

"Kaj ti še ne pride na misel," odvrne zavirač. "Poberi se od tukaj. Tukaj se ne sme nihče voziti. Ako te najdejo kot skritega potnika na vlaku, te lahko še ustrelje," mi veli neprijazno zavirač. Dalje me je vprašal, če sem videl, kako so vojniki ustrelili dva človeka, in da tudi meni lahko kaj slabe nega pripeti. Odvrnil sem možakarju, da sem videl oni grozni prizor, nisem pa hotel čakati, da bi mi osorni zavirač našteval še druge litanije, ampak sem jo urnih nog odkuril proč.

Prebiti! Topot sem jo pa urezal. Kam naj se skrivam na vlak? Sicer sem bil pa zelo vesel, da mi ni moč napravil kakih sitnosti; če me je že spodil proč, to še ni tako hučno, poizkusim pa kje drugje svojo srečo, da pridem na vlak, toda priti pa moram, naj bo že kar hoče; v tem mestu ne ostanem čez noč za nobeno ceno. Ker sem se bal, da me kdo iz kolodvora opazi, da hodim ob vojaškem vlaku, sem sklenil kreniti na drugo stran vlaka, ter si z one strani ogledam kako primerno mesto, da se vtihotapim na vlak.

Rečeno, storjeno. K sreči zagledam na drugi strani vlaka pri neki drugi kolibici zavirača na stopnicah sedečo družbo: dve ženski (begunki) in enega moškega, ki se je vračal iz ruskega ujetništva domov v Galicijo. Ker jih je zeblo, so se tiščali skupaj, ter drgetali od mraza. Moški je bil videti zelo slab; kašljal je in stokal, da se mi je revež smilil. Ta že ne bo dolgo zemlje tlačil, si mislim, ko sem ga ogledoval. Tudi ženski sta zelo slabo izgledali; vsi trije so bili slabo oblečeni, torej ni čuda, da jih je zeblo.

"Kam se pa peljete?" jih vprašam. Povedali so mi, da gredo v Galicijo in pojasnili, kdo da so.

Dobro, pa še jaz prisedem k vam," kar sem v resnici storil. Omenil sem tudi, kaj bo, če nas izsledijo in spodijo od tukaj.

ta ni bil nič aiten, ampak zelo prijazen. Vprašal nas je, kam smo namenjeni?

"V Galicijo," odgovore mi je sopotniki. "Jaz pa še dalje, prav tja do italijanske meje — v Jugoslavijo," sem mu jaz odgovoril. Pojasnil sem mu tudi, da sem se nahajal čez 4 leta v ruskem ujetništvu in da se sedaj vračam v domovino in da je zelo težavno potovati v teh časih. Naprosil sem ga, da mi dovoli peljati se tukaj, ker drugje ne najdem primerne prostora. Enako so ga prosili tudi oni trije potniki za dovoljenje. Zavirač nam je omenil, da bo malo težko, ker ni nikomur dovoljeno voziti se na tem vlaku, kakor samo vojakom in železniškim uslužbencem. Po kratkem pomisleku nam je dovolil, da se lahko ondi peljemo; samo skriti moramo biti dobro, da nas ne zapazijo s kolodvora, vlak bo že v kratkem odrinil naprej. Vresnici, vlak se je kmalu zatem pričel pomikati dalje in zapustili smo vsi vseleli Novo Ukrajino.

Nismo se vozili niti 10 minut, ko zagledam ležati poleg proge mrtvo truplo nekega moškega s prestreljeno glavo ter vse tja po snegu s polito krvjo. Nedaleč od tam leži druga človeška žrtev, tudi vsa okrvavljena. Kaj se je zopet tu vršilo? Skoro gotovo kak brutalen umor? V resnici je prav, da se odpeljemo od tukaj naprej, ker v Novi Ukrajini je zelo nevarno za tujce.

Zavirač, ki se nas je usmili, je imel pravdat napotje z nami. Predno je vlak peljal mimo kolodvora, smo se za toliko časa zbasali v zaviračevo kolibico, zavirač je pa stal zunaj; zatem smo mu pa naredili prostor, da je zavirač lahko sedel na svojem prostoru; vsedli smo se na stopnice vagona, kjer nas je prav pošteno zeblo. Ker se je jelo že polagoma temniti, nam je zavirač obljubil, da nas na prihodnji postaji, če mogoče, v temi premesti v kak prazen vagon; med tem nam je pa pripovedoval svoje doživljanje. Rekel je, da se je nahajal v vojnem ujetništvu v Avstriji, odkoder se je le nedavno vrnil, in sedaj opravlja to službo zavirača. Na moje vprašanje, kako se mu je godilo v Avstriji, mi je povedal, da ni bilo ondi dosti prida, osobito ne za ujetnike. Vse bi že šlo, če bi tam živeča tako ne primanjkovalo. No, v Rusiji je pa še 10 krat slabše, ker je človeško klanje vedno na dnevnem redu.

Med tem je naš vlak privozil na neko postajo, kjer se je za malo časa ustavil. Zavirač je med tem hitro poiskal za nas primeren prostor v nekem vagonu, ter nas v naglici v temi odvedel tja. Velet nam je, da naj se požurimo, da nas kdo ne opazi. Jaz sem jo naglo pobrisal v oni vagon na odkazani mi prostor; z ostalimi tremi je bila pa težava, ker so bili vsi trdi in neokretni vsled mraza. Ko smo bili že v vagonu, nam je zavirač naročil, da moramo biti tih, osobito tedaj, ko se bo vlak ustavil. Zatem je zapahnil vrata za nami in odšel na svoje mesto.

V našem vagonu je bilo nekaj vreč ovsa; prerej ga je ležalo na tleh razrtaenega. Moji sopotniki so sedli na vreče ter tarnali, kako jih zeblo; a pošteno je zeblo tudi mene, ker je mraz vedno bolj pritiskal. Boječ se, da se ne prehladim, ali celo zmrznem, sem pričel cepitati z nogami po ovsu, ter mahati z rokami, da sem se ogrel; moji sopotniki so pa mirno sedeli ter tarnali kako zelo jih zeblo. Čevljev sem jim velel, da naj mene posemajo, me niso hoteli ubogati, ker jih je preveč zeblo. Oni noči in vožnje v mrzlem vagonu ne bom zlepa pozabil; čeravno me je zeblo prva pošteno, sem vse to radi volje pre-

vlak ne bo dalje vozil tako našal v mislih, da se peljem domov.

Ve vsem, koliko je bila približno ura, ko se vstavi prti jutru vlak, nakar vstopi k nam zavirač s poveljem, da se moramo iz vagona umakniti, ker kmalu. Nad vse uljudni zavirač je nam velel, da naj se podvizamo, ker bi nas lahko vojniki tu notri zalotili, kar bi imelo gotovo slabe posledice za nas. Ker so bili moji sopotniki vsi prezešli, da so se komaj dvignili pokonci, sva jama, zavirač in jaz pomagala iz vagona, da ni pri tem kdo pa del po tleh. Dospevši venkaj, smo se vsi iskreno zahvalili dobremu zaviraču za njegovo uljudnost, nakar smo se počasi podali v kolodvorske prostore, da se malo ogrejemo. Toda, kakor je bilo povsod in vse narobe, tako je bilo tudi tukaj. Na postaji je bilo le par uslužbencev in nekaj potnikov, ki so prezebali v čakalnici, ter se zavijali v svoje kožuhe. Na kolodvoru v čakalnici ni namreč gorela nobena peč; šipe pri oknih so bile vse pobite, vrata polomljena. Od kod je torej pričakovati toplote? V resnici, kakšna beda je povsod. Bil sem že pošteno utrujen in zaspan, ker nisem vso noč zatislil očesa; toda nevarno je spati v takem položaju na mrzlem prostoru; lahko bi zaspal za — vedno. Moje sopotnike je kmalu zatem premagal zaspanec, toda jaz sem rajši hodil sem in tja, ter nostrpno čakal, da se napravi dan, da grem zopet svojo pot naprej, če ne z vlakom, pa peš. Pri tem sem koval razne načrte, kako in na kak način bi čim preje dospel iz te nesrečne Rusije. Vprašal sem več železniških uslužbencev, kdaj odrine kak vlak proti Birzuli in Galiciji, toda brez uspeha. Ker je bila železnica vsepovsod v slabem stanju, mi ni mogel nihče dati zadostnega pojasnila. Res, potemtakem bo najbolje iti kar peš zopet nekaj časa, dokler ne dospem zopet do kakega vlaka. Svetovalo se mi je, da naj grem peš do Golte, kajti od tam naprej pa že vozijo vlaki proti Birzuli.

Ko se je zdanilo, sem se takoj podal na pešpot proti Golti, po bližnji cesti in ne po tiri, kakor mi je bilo svetovano. Mudilo se mi je tako, da sem pri tem celo pozabil zapisati ime one postaje.

Urno, kar se je dalo sem stopal po cesti; spotoma sem zavžil malo slanine in nekaj suhih skorij ter hitel naprej, da mi je že pot tekla po čelu. Kmalu po poldnevu sem že dospel do železniške proge, odkoder sem ugledal mestece Golto. Hvala Bogu! malo bomo tam. Nato sem še bolj naglo stopal naprej. Ze sem dospel do prvih hiš, ko začujem streljanje iz strojnih pušk. Ho, kaj pa je to? Ustavil sem se sredi pota, nevedoč, naj li grem naprej, ali ne. To je pa že od sila. Kamor pridem, pokajo v Rusiji puške. Ali je tudi v tem mestu revolucija?

Nekaj časa sem stal sredi pota in premišljeval, kam naj jo krenem. Ker je med tem časom streljanje ponehalo, sem se odločil počovati naprej, da pridem na kolodvor. Kar hoče pa naj bo, sem si mislil; ko sem stopal po malem mestecu, dospevši srečno na kolodvor Golto. Na tih pred kolodvorom je stalo več tovornih, toda nič osebnih vlakov, izvemši lepega ekspresnega. Mislim sem si, da ta ekspresni vlak gotovo odpelje proti Birzuli, toda moj up je splaval po vodi!

Ko sem hitel na peron, da vprašam, kdaj odpelje prvi vlak v Birzulo, zapazim ondi dosti strojnih pušk, pripravljenih za strel; poleg njih so pa stali vojniki pripravljeni za vsak slučaj. Zagledavši to morilno orožje, sem bil ves potrt; študiral sem, kaj vse to orožje

pomeni. Gotovo nič dobrega; nikakor pa nisem upal vprašati glede odhoda vlakov, kajti bal sem se, da me osumijo za špijona.

Molče sem stopil v čakalnico, kjer je bilo že več drugih potnikov in sem končno vprašal nekega begunca, kam je namenjen. Potnik, mlad fant, je povedal, da je namenjen zelo daleč: v Avstrijo, na Češko. "Torej ste Čeh?" ga vprašam. "Da, bil sem v avstrijski armadi od Rusov vjet, sedaj se vračam domov na Češko."

"No, jaz sem tudi vojak bivše avstrijske armade, in sicer Slovenec, Jugoslovan, ki se tudi vračam iz ruskega ujetništva v staro domovino."

Tu se pa oglasi nek fant, ki je stal poleg onega Čeha ter me vpraša: "Slovenec si ti? Od kod? Iz katerega kraja?" "Blizu Ljubljane sem doma," mu odgovorim.

"No, jaz sem pa od Maribora," mi odgovori on. Zatem mi je vse pojasnil, da ni Slovenec, ampak Rus, ki se je nahajal več časa v avstrijskem ujetništvu, odkoder se je nedavno vrnil domov. Ker mu pa v Rusiji ni ugajalo in se je bal, da ga ne potegnejo k vojakom, je sklenil bežati nazaj v Maribor, kjer se je prej nahajal v ujetništvu. Tako sem se sestal na kolodvoru v Golti z dvema nomatovarišema, Čehom in Rusom, ki sta bila oba namenjena v bivšo Avstrijo kakor jaz. Naravno, da sem bil vesel tega sestanka, da bom imel zopet družbo na dolgočasnem potovanju.

(Dalje sledi)

Co spremeniite svoj nazlov, naznanite to društvu v tajniku.

VABILO k igri "Deseti Brat"

katere priredi iz prijaznosti IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO "PREŠEREN".

V K. S. DOMU NA BUTLER IN 57. CESTI, PITTSBURGH, PA.

na velikonočno nedeljo, dne 20. aprila '24 ob 7:30 zvečer, v koriat slovenske cerkve

Vatopnina: Za odrasle 75c, za otroke 25c. Vstopnica je tudi veljavna pri srečkanju zlate žepne ure.

Opomba: Ker je čisti prebitek te igre in zrebanja zlate žepne ure namenjen v korist cerkvene blagajne, se cenjeno občinstvo in vse farane uljudno vabi ter prosil, da se te prireditve vdeležijo v obilnem številu.

Cerkveni odbor.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

vočim vsem mojim odjemalcem in se jim priporočam še nadalje. Imam vedno sveže grocerijsko blago po zmernih cenah, kakor tudi:

Cigarete, tobak, sladšice (candy) in sladoled. Velika zaloga raznih šolskih potrebščin.

Se toplo priporočam cenjeni naklonjenosti.

Frank Matjašič

1115 Norwood Rd. Cleveland, O. Nasproti slovenske cerkve.

Telefon: Penn. 1031.

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA ANTON ZBAŠNIK

Room 206 Bakewell Building, Pittsburgh, Pa. (Nasproti okraju sodnije)

Izdelujem prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe, pooblastila, pobotnice in raznovrstne druge notarske listine za stari kraj in Ameriko.

Vesela velikonočne praznike želi vsem rojakom in rojakinjam JOHN GOTTLIEB

Slovenski javni notar in sodnijski tolmač 1845 W. 22nd St. Chicago, Ill. Telefon: Canal 3037.

Prva slovenska trgovina z oblačilnim blagom v Chicagu.

ALI SE ZAVEDATE?

DA ŽIVIMO v času katoliškega prepoveda? Da moramo napeti vse sile, da dvignemo katoliška društva naše dične K. S. K. Jednote? AKO SE ZAVEDATE tega, tedaj na delo - vsepovsod za katoliški tisk! Priporočajte in širite katoliška lista:

"EDINOST" IN "AVE MARIA"

ČE HOČETE biti dobro poučeni o delavskem gibanju in razmerah tedaj čitajte "EDINOST", ki izhaja dnevno štirikrat na teden in prinaša raznovrstne delavske in gospodarske članke. Prinaša najnovejšo vesti in je pravi borilec zatiranih delavcev. Stane letno \$4.00.

POŠLJITE NA "EDINOST" \$1.00 IN DOBIVALI JO BOSTE TRI MESECE ZA POSKUŠNJO.

"AVE MARIA" je edini slovenski nabožni katoliški list. Izhaja dvakrat na mesec. Prinaša najlepše nabožne članke in raznotere zanimive razprave. Kjer ni slovenskega duhovnika, je ta list pridigar rojakom v nasebini. Letno stane \$2.50.

POŠLJITE NA "AVE MARIA" \$1.25 IN PREJEMALI BOSTE LIST POL LETA ZA POSKUŠNJO!

Knjigarna "Edinost" je največja slovenska knjigarna v Ameriki. Pišite po cenik.

Tiskarna "Edinost" je danes edina slovenska katoliška tiskarna v Ameriki. Izdaje vsa tiskarska dela in se priporoča katoliškim društvom v naklonjenost.

Za pojasnila pišite na:

"EDINOST" 1849 West 22nd Street. Chicago, Ill.

6. MARCA t. l. JE PRICEL IZHAJATI NOV SLOVENSKI LIST

Naš Dom

ilustrovan tednik za izobrazbo, gospodarstvo in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Naročnina mu je: \$2. — za celo leto, \$1. — za pol leta.

"Naš Dom" je neustrankarski list in piše za koristi slovensko-ameriških domov. Ker torej piše "Naš Dom" tudi za koristi Vašega doma, skrbite, da bo "Naš Dom" stalno prihajal v Vaš dom. V ta namen še danes pošljite svojo naročnino.

NAŠ DOM 261 East 10th Street. New York, N. Y.

Velikonočno Naznanilo!

Kakor vam je že znano, se bliža Velikonoč in je zato neobhodno potrebno, da si človek preskrbi svoja Velikonočna mesna jedila. 20 let je že minilo, odkar sem začel s svojim poslom in kakor v pretečenih letih tudi letos sem pripravljen vam postreči z dobrim in okusnim prekajenim mesom. V zalogi imam vsakovrstno domačo suho meso, posebno pa ZELODCE, SUNKE, PLEČETA in SUHE KLOBASE. Cene primerne. Pošiljam tudi izven mesta po C. O. D. — Gospodinjne ne pozabite hišne številke.

Anton Bašca, 1016 E. 61. St. CLEVELAND, OHIO.

VELIKI IZLET V - JUGOSLAVIJO s svetovno znanim "AQUITANIA" parnikom

Odpluje iz New Yorka 7. maja (PREKO CHERBOURGA)

Preživite s zabavnih dni na morju ali manj od 3 dni od New Yorka do Jugoslavije. — Izletniki bo osobno vodil E. M. Vuković, vrhovni Cuzard agent v New Yorku, ki je bil prej vrhovni Jugoslovanskega generalnega konzulata v New Yorku. Gosp. VUKOVIĆ bo s izletniki skupaj potoval naravnost do Zagreba, ter bo vodil račun o vsakem potniku; paži bo tudi, da bo lahko vsakdo dobil potov.

CUNARD LINJA je znana po celnem svetovnem veliki izborne postrežbe na parnikih in izvrstne kuhinje. Ne zamudite le izvanredno ugodne prilike, da s tem telenom obiščete stare domovine. Za nadaljine podrobnosti obrnite se do najboljšega agenta Cuzard proge, v vsakem mestu po svetu. HOTEL CLEVELAND BLDG., CLEVELAND, O.

ANATOLE LE BRAZ:

Islandska Velika noč,

(In francoskine prevedl P. V. B.)

Dolgo časa je bil brodaril po toplih morjih in zato je ostal zmurnjen kakor kaka ženska, kakor kaka mačka. Šele pred tremi leti se je ukrcal za ribji lov pri Islandu, pa bolj iz nepremišljenosti kakor vsled poklica. Ni bil tako vstrajen kakor mi, ki smo že od mladosti bili udomačeni v mrzlem polarnem podnebnju. Sicer mu je pa tudi manjkala odporna sila. Njegova postava ni bila dovolj močna, niti niso bila njegova pljuča jaka. Že prvo leto je začel kašljati. Človek pa, ki v onih krajih kašlja, je izgubljen. Ker je to vedel, je postal večasih čemerem, čeprav je bil od narave najbolj vesel in najbolj brezbrizen izmed vseh tovarišev. Komaj je prišel na kopno, se je kar strmoglavil v zabave, na ladji pa ga je vznemirjala misel na prezgodnji konec. Sicer se je meni zaupal in še tedaj je govoril navadno samo v šali, tako da sem mislil, da stvar ni resna. . . . Neprestano se je obračal na svojem ležišču.

"Ali ležiš dobro?" sem ga vprašal.

Ker je trepetal po celem telesu, sem se vlegel na pol nanj, da ga ugrejem.

"Z menoj gre proti koncu," mi je rekel. . . "Vedno je slabše. Enega prihodajih večerov boš molil nad menoj Requiescat in miru, dragi moj cerkovnik."

"Da, če boš ti hotel."

"Jaz ali moja usoda. . . . Lahko noč. Tvoja toplota me ugreva, skušal bom zaspati. . . . To je edino, ki še kaj velja."

Ni se več premaknil. Spalne ga je objel—tisti poseben spanec onih krajev, ki človeka potlači nenadoma, na mah, kakor ubitega vola. V sosednjih posteljah je dvajset ribičev, z desnega in levega krova kar pomešanih smrčalo v parih, s hrbtom proti hrbtu ali s prami proti pram. Megla njih izdihavanja je še bolj zgoščala temo. . . . Zalostne misli so me začele obhajati radi Gullaumea; rekel sem sam pri sebi:

"Kaj hočeš, saj ne bo več zaspal. Kaj če bi se šel sprehat na krov? Tvojemu bratu bi bilo bolj prijetno in ti bi bolj prosto dihal."

Trenotek pozneje sem bil že zunaj, oblečen kakor medved. Čakala me je prikazen, o kakršni se meni, staremu islandskemu ribiču, nikoli še sanjalo ni, čeravno mi vse izyanrednosti te narave niso bile nič posebnega. . . . Vse nebesno ozadje proti severu se je premikalo, daši je bil veter pojenjal in je na mestu, kjer se je nahajala "Misericorde," vladal popoln mir. Megle so valovale, kakor bi jih gnali nadzemski dihi. Nenadoma so se razdelile in v prostoru med njimi se je začela dvigati lahko in počasi visoka, bela luč, dolga in blede, podobna razcvitu nebeske rože v zaspani vodni tišini. Ko je bila popolnoma dorastla, so nastale spodaj iz njenega pečlja v vseh smereh stotine in stotine enakih rož. Sem od sprednjega dela ladje. Tu sem se vsedel na konec sprednjega ležečega jabora in občudoval ves zamaknjen. Megle so hitele naprej z ene strani na drugo kakor zastori in kakor v cerkvenem svetišču, propuščale pogled na ta izvanredni planenasti šopek, ki se je razvel v vsej svoji krasoti. Še nikdar nisob bili moji pogledi tako daleč agli v globočino severnega neba.

Bilo je kakor bi se za navadnim nebom odtrli veliki božji tabernakelj, tabernaculum Dei,

kakor smo rekli v bogaslovju, v razredu očeta Brousterja. Zdelo se mi je, kakor da bi stal na pragu paradiža, pred Preptoli in Vojskinimi trumami. V tej nepozabljeni uri mi je bilo dano, meni ubogemu cerkovniku na krovu islandske ribiške ladje, gledati čudež, ki ga sam papež gotovo ni še nikdar videl. . . . Ognjene rože so žarele v vedno bolj močni luči. Najbolj čudno je bilo pa sledeče: Tista, ki je prva zrastle, se je nenadoma ločila iz srede drugih, se dvignila proti nebu, plavala tam kakor bi bila obešana par trenutkov, potem pa izginiila proti polu skleni ne vem kakšno skrivnostno odprtino. Ostale pa so se nenadoma naglne, kakor bi zvenele, in ugasnile. In na mestu čudovitega šopka je ostala v odprtini med meglami samo še nejasna, daljna blede svetloba mlečne barve.

Nehote sem sklenil roke in moje ustnice so kar same od sebe začele moliti.

Ali ste že kdaj stopili v bretonsko cerkev v noči velike sobote, na predvečer velike noči? Na koncu ene stranskih ladij so pobožne žene postavile takozvani "grob."

Videti ga ni mogoče, ker ga pokrivajo mrtvaški prtji. Toda Kristus je tukaj. Verniki molijo kleče njegovo prisotnost za temi zagrinjali in v mislim gledajo njegovo božje telo, ki so ga tri Marije mazile. Celo noč ga tiho objokujejo ali ga pa kličejo v molitvah, ki so podobne zdihovanju. Nenadoma pa pobarva jutranja zarja okna. Tu nastane veliko pričakovanje. To je ura, ob kateri je Magdalena prišla h grobu, ko je vladal še polmrak, zapazila, da je bil kamen z njega dvignjen in spoznala, da je prazen. Zavese se razgrnejo: duhovnik se prikaže v belem oblačilu kakor beli mož v evangeliju in izgovori slovesne besede in cerkev zadrhti in iz vseh ust zadoni himna veselja: "Krist je vstal!"

To je obred, ki ga praznujejo v Paimpolu na večer velikega petka. V sredi cerkve je postavljen mrtvaški oder, okrašen s črnimi preprogami, ki so posute z velikimi srebrnimi solzami. Kristus na križu, v skoroj človeški velikosti, leži na mestu rakve. Duhovniki molijo nad njim mrtvaške molitve, kakor da bi bil zares umrl, po odvezi pridejo nosači in položijo križ na nosilnico in mrtvaški spreved se razvije, spredaj duhovščina, za njo ves narod. Maršakatera starka s satrinsko avbo na glavi vzdihuje obupno v svoj robec. V mraku pridejo na višino mesta. Tamkaj na križišču cest, odkoder sega razgled deleč na morje z otoki in predgorji, se dviga kalvarija iz barvanega lesa na grahitnem podstavku v podobi oltarja. Tu sem položijo ljubega Boga pred ta oltar na ležišče pomladnih cvetk. Potem gre procesija po griču nazaj dol in poje žalostinke preroka v nočni tišini.

"Ti ne bi mogel verjeti, Jean-Rene," mi je rekel polglasno kapetan; "ti ne bi mogel verjeti, kako se mi je milo storilo, ko sem se domislil tega obreda, ki ga bodo praznovali še to leto brez mene. V času, ko sem bil še deček, smo prihitali v trumah iz vseh vasi ob morskem zalivu. Stara cerkev Naše Ljube Gospe ni bila dosti velika za vse romarje. Mnogo jih je ostalo zunaj pod stebrovjem in v drevoredih pokopališča in čakali so, da se je začel

sprevod. Tam sem v svojem dvanajstem letu spoznal dekleco z imenom Katarina Manchec, ki je prišla s svojimi starši iz zaliva Porz-Mazoja, in slučaj je hotel, da se je viedla poleg mene na isti grobni kamen. Takrat nisem dvomil, da bo postala neki dan moja žena. Pri 'pogrebu ljubega Boga' sva se spet znašla deset let pozneje, ko sem prišel od vojakov nazaj. Bila je jasna noč in nebo kakor iz žameta. Procesija je odhajala od postaje pri kalvariji in zavila na male ozke poti, ki vodijo doli v mesto in ki jih imenujejo v Paimpolu 'zelene poti.' Množica, stisnjena med obronke, kar ni mogla naprej. Pri enem teh pritiskov sem čutil na svojem hrbtu mehka topla prsa. Obrnil sem se. To je bila ona. . . . Katarina Manchec.

(Dalje prihodnjič)

IMAM V ZALOGI ŽE NAD 12 LET

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri- vrstne, dva, tri in štirikrat, nemško in kranjsko uglasene kakor tudi kromatične in pa kovčke. Harmonike so najboljše dela in opremljene z zaporo za zapretje.

Imam v zalogi tudi še rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov po nizkih cenah.

Imam v zalogi tudi STAROKRAJSKE IMPORTIRANE NA ROKO KOVANE KOSE po \$1.50 komad, 6 skupaj ali več naročenih po \$1.25 s -poštnino vred. Imam na zalogi tudi klepalno opodje dvoje vrste, BERGAMO brusine kamne itd. po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ,
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjstvom! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kisel smetano, (Cream) all okusno, doma narejeno maslo, Butter, oglasite se v moji mlekarni.

Jaz prodajam mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga neposredno od farmarjev. Mleko je preje nastančno preiskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarnice; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ZASTAVE, BANDERA, REGA LJJE in zlate znake za društva ter člano K. S. K. J. izdeluje

EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

ISCE SE

Frank Blažič, star 49 let; mož od Mrs. Mary Blažič, nedavno bivajoč na 9477 Ewing Ave., South Chicago, Ill. Imenovani je član K. S. K. J. in sicer pri društvu Vit. av. Florijana št. 44, So. Chicago. — Ako se v treh mesecih imenovani Frank Blažič ne zgiasi, bo njegovo ime izbrisano iz sestva, ozir. lastninskih listin hiše. (Advertis.)

ZAHVALE.

Mr. Alois Skulj, Brooklyn, N. Y. Genjeni:—

Poslano harmoniko prejel nič poškodovano, sem zelo zadovoljen.

Tony Grum, Northbrook Ill. Lansko leto od Vas naročena harmonika se je mojemu sinu tako dopadla, da sem jo moral njemu odstopiti, pošljite mi cenik, da si izberem drugo.

Anton Sedey, Gallup, N. Mex. S poslano mi harmoniko ste mi zelo vstregli, sem zelo zadovoljen in si bom naročil tudi kovček.

Martin Reger, Manor, Pa. Poslano harmoniko sprejel in sem jako zadovoljen ter se vam zahvaljujem.

John Marinch, Martin, Pa.

Edina agentura za celo Ameriko za najboljšo vrsto STAROKRAJSKIH KOS in drugo starokrajsko orodje. Razpošljamo na vse kraje po sledečih cenah:

Stružne motike ročno kovane pri Dobrem polju po \$1.50. Poblešne motike, malo težje \$1.00. Kose, najboljše in najmočnejše, "moldovke", 25, 28, 30, 32 palcev dolge po \$2.50. Pri naročilu 6 kos po \$2.25.

Kose, zvane "poforanke" \$2.00. Pri vsaki kosi je rinka in ključ. Kosiča, na Kranjskem delana po \$1.50; močnejša, tukaj delana po \$2.00. Klepanje, dvoje vrste po \$1.50 teška, ročno kovana po \$2.00. "Bergamo" brusni kamni

(osle) posebno veliki po 50c, črne vrste po 75c. Oselniki po 50c. Srpi, veliki za Mepati po \$1.00, Srpice (pralce) po 75c. — Pošljite denar ali poštno nakaznico z naročilom vred. Poštnino plačamo mi.

Naslov napišite samo!

STEPHEN STONICH,

CHISHOLM, MINN.

Vedno v zalogi nove vrste Lubasove harmonike, ročne kovane plenkace, literne sisklenice. — Pridite osebno ali pošite po cenik.

A. GRDINA in SINOVI

PRVI IN NAJSTAREJSI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU, O.

1053 E. 62nd ST.

Odperto dan in noč
Telefon: Randolph 1881

JOSIP MODIC

1033 East 62nd St. Cleveland, O.

Telefon: Randolph 7386

SLOVENSKA GROCERLJSKA TRGOVINA.

Vedno sveže blago po nizkih cenah. Naročila razvažam na dom.

Vsem cenjenim odjemalcem želim prav veselo in zadovoljne velikonočne praznike!

Ako ste tudi Vi

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v vaš korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za vas pomenilo najboljše postržbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VASO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postržbo!

POŠILJANJE DENARJA.

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali zašljno pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljave se nakazujejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češark,

70 - 9th Ave.
New York, N. Y.

SVOJIK SVOJIMI

ALI

Je imate letalnjo BLAZNIKOVO PRATIKO? Cena 20c. V zalogi imam tudi Mohorjeve halodžije. Cena 40c. Naročila jih, dokler zaloga ne pade. Največja zaloga slovenskih knjig. Obilni ceniki zastojni.

J. ALES
4323 GLASS AVE.
CLEVELAND, OHIO.

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovincem in bratom Hrvatov v Pueblo, Colo, svojo trgovino z obleko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske sprejemam tudi naročila za nove moške obleke po meri.

JOHN GERM,
Slovenski trgovec.

517 East C. St. Pueblo, Colo

Vaši prihranki

vloženi pri nas, so vedno varni. Vi živite lahko v katerikoli izmed naših držav, in vendar ste lahko vložnik na naši banki, prav kakor bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnila in dobili boste odgovor z obratno pošto v svojem jeziku. Mi plačujemo po 3 odst. obresti na prihranke, in jih prištejemo h glavnici dvakrat na leto ne glede na to ali vi predložite svojo vložno knjigo ali ne. Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000 je znak varnosti za vaš denar.

Naš zavod uživa najboljši ugled od strani občinstva, kateremu ima nalogo nuditi najuljudnejšo postržbo, in od katerega prejema najrazvitejšo naklonjenost.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON STS. :: JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dunda, pomoč. kasir.

Vaš Velikonočni denarni DAR

bo še PRAVOČASNO IZPLAČAN, ako ga pošljete z BRZOJAVNIM PISMOM.

Take pošiljatve izvršujemo točno, a naša pristojbina znaša za poedine pošiljatve SAMO \$1.00.

Ako tedaj še niste poslali daru, stopite to sedaj skozi poznato

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Važno, pametno in pravilno

ravna oni, ko svojega denarja ne drži doma brez obresti, ampak ga nalaga v varne, državne, okrajne, mestne (municipalne) ter šolske bonde in bonde občeznanih korporacij, ki mu donajajo od 5% do 6% obresti na leto. Te obresti se lahko z odstrizenimi kuponi lahko zamenjajo vsakih 6 mesecev. Če rabite denar, lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.

Način kupovanja bondov je priporočati tudi podpornim organizacijam in društvom.

Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za pojasnila, da vam dopošljem ponudbene cirkularje.

A. C. ALLYN & CO.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

Jos. Stampfel,

6129 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Telephone: Randolph 3910.

MODNA TRGOVINA.

Velika zaloga oblek za ženske, deklice in otroke.

Botre! Zglasite se pri meni in si oglejte lične obleke za birmanke.

Pri tej priliki voščim vsem cenj. odjemalcem veselo Alelujo!